

ॐ
म
ॐ

ॐ
म
ॐ

आध्यात्मिक डेडी

तंत्री - संपादक : कैलासभट्टेन अ.न. परीषत्

ॐ भूर्भुवः स्वः ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॐ ॥

(वर्ष २४)

अप्रिल - २००५

(अंक १)

॥ ॐ मा ॐ ॥

॥ જય ગાયત્રી મા ॥

॥ ॐ મા ॐ ॥

વર્ષ : ૨૪
અંક : ૧

આધ્યાત્મિક કેડી

એપ્રિલ
૨૦૦૫

શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫.

વાર્ષિક લવાજમ
રૂપિયા વીસ (૨૦/-)

✽ પ્રકાશક ✽

શ્રી ડૅલાસબ્હેન એન. પરીખ,
શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ,
'નીલોષા' બંગલો,
ત્રિમૂર્તિ સોસાયટી,
ગવર્નમેન્ટ પાંચ બંગલા પાસે,
ગુલબાઈ ટેકરા,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫.

અણુકર્મોદ્ધાર

ક્રમ	વિગત	પાન નં.
૧.	સાત્વિક વિચારોનું વાવેતર કરીએ.	૧
૨.	“એ જ ઉપાસના” - કાવ્ય	૩
૩.	ઉપાસના દિન - ૨૦૦૪	૪
૪.	“હે ગુરુદેવ, મને બચાવો”	૭
૫.	આધ્યાત્મિક પ્રશ્નોત્તરી	૮
૬.	શ્રદ્ધા - ભાવોર્મિ - કાવ્ય	૯
૭.	તેરે જૈસા કોઈ નહિ - કાવ્ય	૯
૮.	પ્રાબ્ધ અને પુરુષાર્થ	૧૦
૯.	સ્નોમાં કાર ફસાઈ ગઈ	૧૫
૧૦	રાજવાણી	૧૬
	(૧) દૃઢ મનોબળ કેળવીએ	૧૬
	(૨) જીવન યાત્રા	૧૭
	(૩) પ્રસન્નતા આપણો મૂળભૂત સ્વભાવ છે.	૧૭
	(૪) નિષ્ફળતા એ સફળતાનું પ્રથમ સોપાન છે.	૧૮
	(૫) સમયનો સદ્ઉપયોગ	૧૯
	(૬) જીવન સંઘ્યા	૨૦
	(૭) પ્રમાણિક જીવન	૨૧
૧૧.	સત્સંગ	૨૨
૧૨.	શિવરાત્રી મહોત્સવ - સદ્ભાગ્યનું નિર્માણ કરીએ.	૨૭
૧૩.	અભયવચનની અનુભૂતિ	૨૯
૧૪.	જીવનની આધારશિલા	૩૧
૧૫.	સમાચાર	વર્ષદેવ-૩
૧૬.	વિદેશનો કાર્યયજ્ઞ	વર્ષદેવ-૪

॥ ॐ મા ॐ ॥

visit us at :

www.rajyoginarendraji.com

અર્ધ વાર્ષિક અંક એપ્રિલ અને ઓક્ટોબર

આધ્યાત્મિક કેડી : એપ્રિલ - ૨૦૦૫

- R.N. 38405/82

મુદ્રક : ગાયત્રી ટ્રેસરર રાધાવલ્લભજીના મંદિર પાસે, જવાહરચોક, મણિનગર, અમદાવાદ-૮. ફોન નં. : ૨૨૪૫ ૨૦૦૦

(૧)

ઉપાસના દિન

તા. ૯-૧૨-૨૦૦૪

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી

સાત્વિક વિચારોનું વાવેતર કરીએ.

“મારે મારા માનવ બંધુઓની સેવા કરવી છે. મારે મોક્ષ નથી જોઈતો” પ્રથમ સાક્ષાત્કાર વેળાએ આવા ઉમદા વિચારો કેવી રીતે ઉદ્ભવ્યા હશે, અને પ્રાર્થના રૂપે વાણી દ્વારા પ્રવાહિત થયા હશે. તેનો મને ખ્યાલ નથી, પરંતુ માતાજીની ઈચ્છા અને કૃપા વગર આવા વિચારોનું વહન શક્ય નથી.

સામાન્ય વ્યક્તિ ભૌતિક સપાટી વટાવી શકતી નથી. સંત, સદ્ગુરુ કે દેવસ્થાનમાં પરમાત્મા પાસે દરરોજ સત્સંગ કે દર્શન કરવા જતા હોવા છતાં એ પવિત્ર જ્ઞાન ગંગામાં ડૂબકી મરીને મનનો મેલ ધોઈ શકતા નથી.

આજના ઉપાસના દિનના પાવનકારી પર્વે આપણે દઢ સંકલ્પ કરીએ કે

૧. આપણે આપણા મનનું ખેડાણ કરીએ.
૨. ઉમદા સાત્વિક વિચારોનું વાવેતર કરીએ.
૩. અધમ વિચારોનું નિંદામણ કરી મનમાંથી કાઢી નાખીએ.

ઉમદા અને સાત્વિક વિચારોથી જ આપણા જીવનનું નિર્માણ કરીએ. આપણાં વિચારોથી જ આપણાં જીવનનો આકાર ઘડાય છે. માનવ જીવન વિચારોનું આકાર માત્ર છે. ઉમદા વિચારો સજ્જન અને અધમ વિચારો દુર્જન જીવનની આકૃતિ ઘડે છે.

ઉપાસના, ભક્તિ, સત્સંગ માટે આપણે માન લગન ધરાવીએ છીએ તેવી જ લગન આપણા ઉમદા વિચારોની હોવી જરૂરી છે. રાગ, દ્વેષ, ઈર્ષ્યા, નિંદા, લોભ, મોહ જેવા દુર્વિચારો મનમાં પ્રવેશે નહિં તેની સતર્કતા દાખવવી જોઈએ. ખેતરમાં ચાડિયો મૂકવામાં આવે છે તેવી રીતે મન રૂપી ખેતરમાં સાત્વિક વિચારોનો મોલ(પાક) ઉજ્જડ ન બની જાય તે માટે મનના દરવાજે વિવેક રૂપી ચાડિયો મૂકવો જોઈએ.

આપણાં સાત્વિક ઉમદા વિચારોનો પ્રભાવ આપણાં વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાં વર્તાય છે. ઉમદા વિચારો આપણને સુખ આપે છે, શાંતિ અને સંતોષ પ્રદાન કરે છે, જ્યારે અપવિત્ર નિમ્નકક્ષાના વિચારો વ્યક્તિને દુઃખ અશાંતિ આપે છે.

દરેક વ્યક્તિની અંદર મહાન શક્તિઓ છુપાયેલી છે. આ સુષુપ્ત શક્તિઓને પિછાનવાની, જાગૃત કરવાની અને સપાટી પર લાવવાની જરૂર છે. આપણું ચિત્ત એ માઇક્રો ચીપ્સ છે. સુષુપ્ત શક્તિઓ, સુષુપ્ત જ્ઞાન આપણાં ચિત્તમાં સંગ્રહાયેલું જ છે આપણે આત્મવિશ્વાસ કેળવી, આપણી શક્તિને, જ્ઞાનને જાગૃત કરવાની જ જરૂર છે.

આત્મચિંતન, મનોમંથન અને મૌન દ્વારા જ તેનું વલોણું કરી શકાય અને નવનીતને પામી શકાય. આપણી શક્તિઓને ઉર્ધ્વગામી બનાવી સ્વ અને સમષ્ટિના શ્રેયાર્થે વાપરી શકાય, વાળી શકાય. આપણી સમસ્યાઓ આપણે જાતે જ સુલઝાવી શકીએ. આપણાં વિવેકને હંમેશા જાગૃત રાખી શકીએ.

માનવ મન મહાશક્તિશાળી છે. માનવતા પ્રત્યેનું તેનું વલણ માનવીને મહામાનવ બનાવી શકે અને દાનવતા પ્રત્યેનું તેનું વલણ તેને દાનવ, દુષ્ટ, દુરાચારી બનાવી શકે.

સુસંસ્કારો ધર-કુટુંબનું સંસ્કારી, સાત્ત્વિક વાતાવરણ, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ, સંતસમાગમ અને સદ્ગુરુના માર્ગદર્શનથી જ મનને પવિત્ર વિચારોથી સભર બનાવી ઉર્ધ્વગામી બનાવી શકાય.

મનમાં ઉદ્ભવતા પવિત્ર વિચારોના વહેણમાં મગરમચ્છની જેમ દુર્વૃત્તિઓ, ક્રુવિચારો જેવા કે રાગદ્રેષ, ઈર્ષ્યા, નિંદા, મોહ, અહમ્ આસક્તિનો પ્રવેશ ન થાય તેની તકેદારી રાખવી જોઈએ.

આત્માનો ઉદ્ધાર, આત્મવિકાસ, સ્વની પહેચાન એજ મનુષ્ય જીવનની સાર્થકતા છે. સંયમ અને વિવેકથી જ મન પર નિયંત્રણ રાખી શકાય છે, મન પર નિયંત્રણ રાખી શકાયું છે. તેની ખાતરી કરવી હોય તો વ્યક્તિએ આત્મનિરીક્ષણ કરવું પડશે. ખાત્રી કરવી પડશે કે, પોતાના વાણી, વર્તન વ્યવહારમાં પરિપક્વતા આવી છે, સહનશીલતા કેળવાઈ છે, ક્ષમાભાવ વર્તાય છે, પોતાના આંતરિક જીવનમાં સદ્ગુણોનું પ્રાધાન્ય અનુભવી શકે છે. દયા, પ્રેમ, સંતોષ જેવા ગુણોનું અનાયાસે જ આચરણ થઈ જાય છે.

હાલા આત્મીયજનો, આપના મનમાં ઉમદા વિચારોનું વાવેતર કરવાને ટૂટ સંકલ્પ કરો. મારા આપ સર્વેને આશીર્વાદ છે.

ૐ મા ૐ

● વ્યક્તિનો જન્મ અને ઉછેર ગમે તેવા વાતાવરણમાં થયો હોય તો પણ સત્સંગ, સંતસમાગમ અને સદ્ગુરુનું શરણ તેના જીવનમાં આમુલ પરિવર્તન લાવી શકે છે. શરત છે ફક્ત સદ્ગુરુના આદેશનું અને આદર્શોનું શ્રદ્ધાપૂર્વક પાલન કરી, સતત પુરુષાર્થ કરતા રહેવાનું.

● સંસારના કલહરૂપી વિષને આપણે મૌન રહી તટસ્થભાવે, વિવેકપૂર્વક પચાવી જઈએ, ગળી જઈએ તો ઘણી બધી વિસંવાદિતાઓ શમી જાય, અટકી જાય, અને આપણા તન મનનું સ્વાસ્થ્ય જળવાઈ રહે. અન્યની સાથેના સબંધો સુધરે, સલામત રહે, આપણું આંતરિક ઐશ્વર્ય વધે.

(૨)

"એ જ ઉપાસના"

(ઉપાસના દિન ૯-૧૨-૨૦૦૪ની પ્રાર્થના)

હેમંતભાઈ ઉપાધ્યાય

તા. ૯-૧૨-૨૦૦૪

હૈયે ને હોઠે હોય આપનું નામ એ જ ઉપાસના.
 ને ઓગળી જાય બધા અભિમાન એ જ ઉપાસના.
 ભસ્મ થાયે નિંદા, ઈર્ષાની સર્વે લ્હાય એ જ ઉપાસના.
 ને થઈ જાય નિઃસહાય ને સહાય એ જ ઉપાસના.
 હર દિન હો સેવા કે માનવતાદિન એ જ ઉપાસના.
 ને હરખાવી દઈએ કોઈ દુઃખી કે દીન એ જ ઉપાસના.
 શ્રદ્ધાને સહારે લઈએ એક એક શ્વાસ એ જ ઉપાસના.
 શરણાગતિ આપની ને "મા" માં વિશ્વાસ એ જ ઉપાસના.
 નવમાં ભેળવીએ ત્રણ તો થાય બાર એ જ ઉપાસના.
 સૂત્ર સાથે શ્રદ્ધા, શરણાગતિને પરમશક્તિ મંત્ર એ જ ઉપાસના.
 અનુભવીએ આપની અમીટ્ષ્ટિના સુખ એ જ ઉપાસના.
 ને મટી જાય સર્વ મોહમાયાની ભુખ એ જ ઉપાસના.
 તમ ચરણોમાં સદા રહે અમ મસ્તક એ જ ઉપાસના.
 ને જન્મોજન્મના આપ સાથે રહે બંધન એ જ ઉપાસના.
 સદા સદાના રહે બંધન એ જ ઉપાસના.

● આપણા જીવનની પ્રત્યેક પ્રવૃત્તિમાં પરમાત્માને સાક્ષીભાવ રાખીને, પ્રભુપ્રીત્યર્થે કાર્ય કરીએ, સર્વત્ર પરમાત્માની ઉપસ્થિતિ, હાજરીનો ખ્યાલ રાખીને દરેકમાં પ્રભુનો વાસ છે. એવો મનોભાવ કેળવવામાં આવે તો આપણામાં દિવ્ય દ્રષ્ટિ અને દિવ્ય શક્તિ સંક્રાન્ત થઈ જાય.

(તા. ૯-૧૨-૨૦૦૪ના રોજ શ્રદ્ધાકુટીરમાં
ઉજવાયેલ પાટોત્સવ ઉપાસનાદિનનો અહેવાલ)

હેમંતભાઈ ઉપાધ્યાય

તા. ૯-૧૨-૨૦૦૪

રાજ પરિવાર માટે પાટોત્સવ એટલે વિશિષ્ટ ઉત્સવ. પૂજ્યશ્રીએ આ દિનને "ઉપાસનાદિન" નામ આપ્યું છે. આજે કુટીરમાં સુંદર શણગાર છે. ઝૂલાની ચારેય સાંકળો ઉપર સફેદ મોતીની સેરથી શણગાર કરાયો છે. અર્થાત્ સફેદ રંગ એટલે પવિત્રતા, સત્ય અને સાત્વિકતાનું પ્રતિક.. પૂજ્યશ્રી કહેતા હશે કે, આવા સાત્વિક ભક્તો, મારાં મોતી છે અને તેમને ગૂંથીને પરોવીને હું મારી સાથે ઝુલાવું છું.... પૂજ્યશ્રીના સાંકેતિક આદેશને અમારાં સહૂનાં નમન. ઝૂલાના ચારેય સ્થંભ ઉપર પણ કાગળના ફુલોની સેર વીંટાળી છે. ઝૂલાની ઉપર કળશ અને ઝૂંમાઝૂં લખેલ તોરણ લટકાવાયું છે. માતાજીના મંદિરને પણ ખૂબ સરસ સજાવાયું છે. કુટીરના પ્રાંગણમાં ચાર ઝૂલ વાળું સુંદર તોરણ બંધાયું છે. ખૂબ સમજવા જેવું છે કે, ચાર ઝૂલ કેમ? આજનો ઉત્સવ, "ઉપાસના દિન". ઉપાસના શબ્દના ચાર અક્ષર માટે ચાર ઝૂલ. ઉપાસના દ્વારા ચાર લક્ષ્ય સિદ્ધ થાય. ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ ચાર પ્રકારના ભક્ત આર્ત, અર્થાર્થી, જિજ્ઞાસુ અને જ્ઞાની ઉપાસના દ્વારા ચાર પ્રકારના અંતઃકરણની શુદ્ધિ થાય. મન, બુદ્ધિ, ચિત અને અહંકાર આ સાંકેતિક જ્ઞાનને પણ વંદન. શ્રદ્ધા બંગલાના આંગણે આસોપાલવનું તોરણ બંધાયું છે. અર્થાત ઉપાસના કરનાર ભક્ત આ સો પાલવ એટલે માતાજીના સો સો પાલવના રક્ષણનો અધિકારી બને છે.

ઉપાસના શબ્દને પણ સમજવા જેવો છે. ઉ = ઉંમર, પા = પાત્રતા (બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય કે શુદ્ર અથવા સ્ત્રી કે પુરુષ) સ = સમય અને ના = નાદ અર્થાત્ કોઈપણ ઉંમરે, કોઈપણ સમયે, કોઈપણ પ્રકારના નિશ્ચિત નાદ વગર, પ્રભુની પ્રાર્થના જપ કે તપ કરે તે ઉપાસના કહેવાય.

પૂજ્યશ્રીએ રાજપરિવારને આપેલી પ્રથમ આદેશ ભેટ એટલે નવસૂત્રો. આજની તારીખ નવ, તારીખ ૯-૧૨-૨૦૦૪ નો સરવાળો નવ એટલે જેમ નવનો આંક પૂર્ણ છે તેમ ઉપાસના પણ પૂર્ણ જ હોવી જોઈએ. અર્થાત્ સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા સાથેની ... આ દૃષ્ટિએ આજનો ઉત્સવ ખૂબ સૂચક અને સાંકેતિક છે તેમ કહી શકાય...

શ્રદ્ધા કુટીરમાં આ ઉત્સવની શરૂઆત સાંજે ચાર વાગે (૧૩૧) મી આધ્યાત્મિક યાત્રાથી થઈ.. કુટીરમાં ભક્તોની ભીડ છે. માતાજીને પ્રાર્થના, નવસૂત્ર પઠન, ૨૦ મિનિટ સામૂહિક મંત્ર જાપ, ૧૦ મિનિટના માનસિક જાપ કરાવાયાં છે. આજે આ યાત્રાનું સંચાલન પૂ. બહેનજી દ્વારા થઈ રહ્યું છે એ ખૂબ આનંદ સાથે ઉત્સવનું ગૌરવ વધારનારી બાબત છે.

હવે દીપયજ્ઞની શરૂઆત થઈ છે. ૧૧ થાળીઓમાં દીપદેવતાનું સ્થાપન કરાયું છે. પ્રથમ પાંચ મંત્ર ત્રિપદા ગાયત્રી મંત્ર અને પછી પરમશક્તિમંત્રની એક માળા એમ કુલ ત્રણ વખત થઈને ત્રણ માળાની આહૂતિ અપાઈ છે. અહીં દીપદેવતાને ઘીની આહૂતિ અપાય છે. દીપ એટલે જે પ્રજ્વલિત અને પ્રકાશિત છે તે. જેનામાં આધ્યાત્મિકતાની ચેતના જાગૃત થઈ છે. ઉપાસનાની ઈચ્છા પ્રજ્વલિત છે. તેઓ આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે પ્રકાશિત થવાના છે. ઘી અર્થાત સ્નેહ.. આવા પ્રકાશિત ભક્તોને પૂજ્યશ્રીનો સ્નેહ પ્રાપ્ત થતો રહેશે. દીપ યજ્ઞની એક ધર્મભાવના, કર્મકાંડ ઉપરાંતની આવી સમજ પણ હોઈ શકે. ત્રણ માળાના ક્રમ પછી બાકી રહી ગયેલા ભક્તો માટે ૧૧ મંત્રની આહૂતિ અપાઈ અને ત્યારબાદ પરમશક્તિ મંત્રની ધૂન, નરેન્દ્રષ્ટક, નિત્ય સ્મરણનું સામૂહિક ઉચ્ચારણ કરવામાં આવ્યું. પછી હાથમાં દીપયજ્ઞની થાળી લઈને સદગુરુદેવની તથા પરમશક્તિની આરતીનું સમૂહગાન થયું.

પૂજ્ય બહેનજીએ કહ્યું કે, એકાગ્રતા કેળવવા, આજ્ઞા ચક્રમાં નજરને સ્થિર કરવાના પ્રયત્ન સાથે ધ્યાન કરીએ. સહુએ સાથે પાંચ મિનિટનું ધ્યાન કર્યું. પૂ. બહેનજીએ યાત્રાનો મર્મ સમજાવતાં કહ્યું કે, યાત્રામાં સહુએ સાથે ચાલવાનું છે. ક્યારેક કોઈક ભાગ્યશાળી કે શક્તિશાળી યાત્રિકની સાથે આપણને પણ દૈવીકૃપાનો લાભ મળે. પછી આવતા વર્ષ માટે આધ્યાત્મિક યાત્રાના સંયોજકની નોંધ થઈ.

બરાબર ૬-૧૫ મિનિટે પૂજ્યશ્રી કુટીરમાં પધાર્યા છે. પ્રભાવશાળી વસ્ત્રો અને આભૂષણોમાં તેઓશ્રી અતિ દૈદીપ્યમાન ભાસે છે. તેઓશ્રીની ગૌરવશાળી પ્રતિભા અતિ આકર્ષક લાગે છે. મુખારવિંદના મોહક સ્મિત સાથે તેઓશ્રીએ સહુનું અભિવાદન સ્વીકાર્યું. શ્રી મુંબલભાઈએ મધુર કંઠે દેવપૂજનના શ્લોક ગાયાં છે અને પછી ગવાયું છે. "માટે આંગણ વહેલા આવો રે, ગુરુદેવ પ્યારા" એક ભાવનામય, પ્રેમમય, વાતાવરણ સર્જાયું છે. પછી મુંબલભાઈએ માડીને પોકાર કરતાં ગાયું કે "પરમશક્તિ છે, પ્રણવ શક્તિ છે" ગીતના એકએક શબ્દથી સહુ ડોલી ઉઠ્યાં છે.

હવે હેમંતભાઈએ પોતાની ભાર્વોમિ અને ઉપાસનાના સરળ અર્થ સાથેનું કાવ્ય રજૂ કર્યું.

હૈયે અને હોઠે હોય સદા આપનું નામ એ જ ઉપાસના
ને ઓગળી જાય બધા અભિમાન એ જ ઉપાસના...

સહુ ભક્તોએ આ રચનાને આવકારી.

હવે પૂજ્યશ્રીને આજના ઉત્સવે આર્શીવચન માટે પ્રાર્થના કરાઈ છે. તેઓશ્રીએ ઉદ્બોધન કર્યું...

ઘાલા આત્મીયજનો ...તેઓશ્રીએ કહ્યું કે, શ્રદ્ધામાં માતાજી બિરાજમાન થયાંને

આજે પંદર વર્ષ પૂરાં થઇને સોળમું વર્ષ શરૂ થાય છે. ત્યારે મનનું ખેડાણ કરીએ ...પોતે બાલ્યકાળમાં એક પ્રસંગ પછી ક્રોધ પર કાબુ કેવી રીતે મેળવ્યો તેનું બયાન કર્યું.. જ્યારે તમે એકાંતમાં પોતાના વિચારો અને વર્તનનું અવલોકન કરો ત્યારે સાત્વિક વિચારોનો જન્મ થાય... આજના તેઓશ્રીના મંગળ આદેશનું શીર્ષક છે.

" સાત્વિક વિચારોનું વાવેતર કરીએ "

પૂજ્યશ્રીએ આજે સાત્વિક વિચારો માટે "કૃષિથી કોમ્પ્યુટર" સુધીની વાત કરી. પૂજ્યશ્રીના ઉદ્બોધનનો એક એક શબ્દ, માનસિક પરિવર્તનની ક્રિયામાં પ્રેરણા સ્ત્રોત અને સરળ માર્ગનો ઉપદેશક બની રહ્યો. પૂજ્યશ્રીને આપણા સહુના પ્રણામ.

હવે મુંબલભાઈએ સુંદર ગીત ગાયું.... "એક થનગનતા મોરલાએ કીધો ટહૂકાર..." અને સાચે જ આજે પૂજ્યશ્રીએ સહુ ભક્તોને સાત્વિક વિચારોના વાવેતર માટે પ્રેમભર્યો ટહૂકાર કર્યો છે.

ઘડીયાળ ૭-૧૫નો સમય બતાવે છે. પૂ. બહેનજીએ સહુ ભક્તોને મહાપ્રસાદ ગ્રહણ કરવા, જવાની આજ્ઞા કરી છે, આજની આધ્યાત્મિક યાત્રાનો પ્રસાદ પણ સાથે જ રખાયો છે. આજે પ્રસાદમાં બુંદીના લાડુ અને ભાજી-પુરી રખાયાં છે. અહીં પણ પૂજ્યશ્રીની ક્રાંતિના દર્શન થયાં. સામાન્ય રીતે લોકો ભાજીપાંઉ રાખે અને તે પૂર્ણ ભોજન કહેવાય... અહીં પાંઉના ગુણદોષ ને ધ્યાનમાં રાખી, ભાજી સાથે પુરી રખાઈ છે અને લાડુ, ભાજીમાં ઘણા શાકનું મિશ્રણ હોય તેમ ઉપાસના એટલે જપ, તપ, વ્રત, આચરણ અને વિચારોનું મિશ્રણ છે. જ્યારે ભક્ત ઉપાસના કરતો જાય ત્યારે પુરીની માફક વિકસિત થતો જાય અને લાડુની માફક તેના જીવનમાં માતાજીની કૃપા અને આધ્યાત્મિક મીઠાશ બની રહે... આ અન્નજ્ઞાનને આપણાં પ્રણામ...

આજે ૩૨૫ થી વધારે ભક્તોએ મહાપ્રસાદ આરોગ્યો છે. અમદાવાદ ઉપરાંત બહારગામના ભક્તોની હાજરી નોંધનીય હતી.

સાંજે ૮-૧૦ વાગે, ૨૭ વખત પરમશક્તિમંત્રના સામૂહિક જાપ સાથે ઉત્સવની પૂર્ણાહૂતિ થઈ.

આજના દિને પૂજ્યશ્રીને એક જ પ્રાર્થના કે, હે ગુરૂદેવ, આપ અમારા મનમાં, બુદ્ધિમાં અને ચિત્તમાં સદાય બિરાજમાન રહો. અમે આપના જ વિચારોમાં મસ્ત રહીએ અને વ્યસ્ત રહીએ. અમારામાં જ્યારે પણ દુર્વિચારોનો જન્મ થાય ત્યારે આપ તે વિચારોનો સંહાર કરજો અને અમને સહુને સાત્વિક પ્રેમ, વિવેક, અને વ્યવહાર સાથે આપના ચરણોમાં રાખજો.

ૐમાૐ

(૪)

"હે ગુરુદેવ મને બચાવો"

અંતરના ઉંડાણમાંથી ભક્તનો પુકાર થયો અને શયતાનના હાથ શિથિલ થઈ ગયા, દુષ્ટ, અનિષ્ટ, વિચાર, વામણો બંધી ગયો. માફી શબ્દો "ભાભી મને માફ કરી દો" શબ્દો સાથે તે શયતાન દયામણું મોઢું કરી બે હાથ જોડી ઊભો રહ્યો.

ગુરુદેવના પરમ ભક્ત બહેન બપોરના સમયે ઘરમાં એકલાં જ હતાં ત્યારે તે બહેનના ઘરની નીચે જ દુકાનમાં કામ કરતા એક ૧૮-૨૦ વર્ષના કારીગરે દાદર ચઢી, દરવાજો ખટખટાવ્યો અને મને જણાવ્યું કે, તમારા દીકરાને અકસ્માત થયો છે. દિકરાના અકસ્માતની વાતને હું વિહવળ બની ગઈ અને દરવાજો એકદમ ખોલી નાખ્યો. ચંપલ પહેરવા જતી હતી, ત્યાં જ પગમાં આંટી મારી મને પાડી નાખી અને મારા ગળા ફરતો દોરડીનો ફાંસો લગાવવા લાગ્યો. મને કહે "દસ હજાર રૂપિયા આપો" મેં કહ્યું, મારી પાસે દસ હજાર રૂપિયા નથી પરંતુ ૧૨૦૦-૧૩૦૦ રૂપિયા કબાટમાં પડ્યા છે. જા લઈ જા. મેં અંતરના ઉંડાણથી ગુરુદેવ ને યાદ કર્યા, "હે ગુરુદેવ મને બચાવો" બે વખત પુકાર કર્યો અને એ શયતાનના મન પર જાદુઈ અસર થઈ, દોરડી હળવી કરી, મને છોડી દીધી. હું સફાળી બેઠી થઈ ગઈ અને એને ચાલી જવા કહ્યું.

તેણે પગમાં પડી મારી માફી માગી અને આ બનાવ કોઈને પણ ન જણાવવા કહ્યું અને બે હાથ જોડી, મને પગે લાગતો તે દાદરા પરથી નીચે ઉતરી ગયો.

ગુરુપૂર્ણિમાના અગાઉ દિવસે જ આ બનાવ બન્યો હોવાથી હું અમદાવાદ જવા માટે ઉત્સુક હતી, પરંતુ આ બનાવે મને ભયભીત બનાવી દીધી. ગુરુદેવને ફોન દ્વારા સમસ્ત બનાવથી વાકેફ કર્યા. ગુરુદેવે આશીર્વાદ સહ ચિંતા કે ડર વગર અમદાવાદ આવવા જણાવ્યું. મેં કહ્યું કે ગુરુદેવ, આ શયતાન મારા ઘરના વિસ્તારમાંથી જતો રહે તેવું કરો. એકાદ મહિનામાં જ તે આ વિસ્તારમાંથી જતો રહ્યો.

આવા તો અનેક ભક્તોને ગુરુદેવને, માતાજીને પ્રાર્થના કરતાં ગેબી સહાય મળ્યાના પ્રસંગો છે.

પરમતત્વ પ્રત્યેની શ્રદ્ધા, શરણાગતિ,
સમર્પણ એક મોટું વિજ્ઞાન છે.
ઉપાસના એક મોટું શાસત્ર છે.
નમ્રતા, હિંમત, ધીરજ અને સહનશીલતા જ
જીવન સંગ્રામમાં લડવાના શાસ્ત્રો છે.
માનવતા જેવો બીજો મોટો ધર્મ નથી.

- સ. પરમાત્માની ઉપાસનાનું પ્રથમ પગથિયું શું છે ?
- જ. નીતિમય જીવન ઈષ્ટ ઉપાસનાનું પ્રથમ પગથિયું છે.
- સ. નિઃસ્વાર્થ સેવા એટલે શું ?
- જ. સેવાના ક્ષેત્રમાં કીર્તિ, નામના, વળતર કે ઘન્યવાદના બે શબ્દોની પણ અપેક્ષા રાખ્યા વગર, અનાસક્ત ભાવે, પ્રભુ પ્રીત્યર્થે કરાતું કોઈપણ કાર્ય સેવા બની જાય છે.
- સ. આપણું કર્મ બંધનકર્તા બની સંચિત કે પ્રારબ્ધકર્મમાં ન પરિણમે તે માટે આપણે શું કરવું જોઈએ ?
- જ. આપણા કોઈપણ કર્મને ધર્મ સમજીને પ્રભુપ્રત્યે જ જીવનના અંતિમ શ્વાસ સુધી મન, વચન, અને કર્મથી સાત્વિક પુરુષાર્થ કરતા રહીએ તો આપણાં કર્મો બંધન કર્તા ન બને.
- સ. વ્યક્તિએ પોતાના જીવનમાં સાત્વિક પરિવર્તન, આધ્યાત્મિક ઉત્કર્ષ કરવો હોય તો શું કરવું જોઈએ ?
- જ. સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને અનન્ય શરણાગતિથી સંત, સદ્ગુરુના શરણમાં રહેવું જોઈએ. સત્સંગ કરવો જોઈએ., સદ્ગુરુના આદેશો અને આદર્શોને પોતાના જીવનમાં અપનાવવા જોઈએ. આત્મિક વિકાસ થાય તો જ આધ્યાત્મિક ઉત્કર્ષ કરવાની ક્ષમતા કેળવી શકાય.
- સ. સુખ અને દુઃખની ઉત્પત્તિનું મૂળ સ્થાન ક્યાં છે ?
- જ. આપણું મન અને મનમાં ઉદ્ભવતા વિચારોજ આપણાં સુઃખ દુઃખનું મૂળ સ્થાન છે.
- સ. માનવમાંથી સજ્જન, સંત, કે મહામાનવ બનવાની પ્રેરણા મનુષ્યને ક્યાંથી મળે ?
- જ. સદ્વિચારો, સ્વાધ્યાય, સત્સંગ અને સદ્ગુરુના સાનિધ્યમાં રંગાયેલા મનમાંથી જ મહામાનવ બનવાની પ્રેરણા મળી શકે.
- સ. નિયમિત ઉપાસના કરવાનો હેતુ શું છે ?
- જ. આત્મશાંતિ અને આત્મસાક્ષાત્કાર કરવાનો હેતુ હોઈ શકે. આપણા ઈષ્ટદેવની નિયમિત ઉપાસના કરવાથી મનને આત્માના નિયંત્રણમાં લાવી શકાય છે. અંતરાત્માના અવાજ, આદેશ અને પ્રેરણાને સાંભળવાની, સમજવાની, અને અનુસરવાની શક્તિ મળે છે.

(૬)

શ્રદ્ધા - ભાવોર્મિ

"મા" તારા મંદિરમાં પગથિયાં ચડતી, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. ઘરખૂણે તારા નામનો દીવડો પેટાવતાં, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. એકાંત ઓરડે બેસી જાપ તારા જપતાં, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. ચારેકોરના કોલાહલ વચ્ચેય ધ્યાન તારું ઘરતાં, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. મુરઝાયેલી આવે "નિલોષા દ્વાર" હરખાતી જતાં, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. સઘળું ભૂલી હૈયે હરખને ઉભરાતી આંખ વાળી, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. તોફાની મઘદરિયે તારા ભરોસે નાવ હંકારતા, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. જિંદગીથી હારી પાટે પડતાં પહેલાં દર્શન"રાજ"નાં, કરી પાછી વળતી "શ્રદ્ધા" ને મેં જોઈ છે. દર્દ દે દાકતરને વેધ જાકારાપછી "નિલોષા" સહારે, દર્દને પડકારનારી "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. ગરખાની જ્યોતમાં ઓતપ્રોત થઈ તાલીના તાલે ધૂમતી, કોઈ "શ્રદ્ધા"ને મેં જોઈ છે. "મા" આ દરેક "શ્રદ્ધા" ને "શ્રદ્ધા" થી "શ્રદ્ધા" ના ઉંજરે માથું ટેકાવતાં મેં જોઈ છે.

ૐમાૐ

રમેશ બારોટ

(૭)

"તેરે જેસા કોઈ નહિ"

સાખી

મીઠી ગાયત્રી માતને મીઠો એનો લાલ,
મીઠો દીધો મહામંત્રને, ભક્તોને કીધા માલામાલ

ગીત

ઈસ દુનિયામેં રાજયોગી, તેરે જેસા કોઈ નહીં.
દિનમેં ઢુંઢા રાતમેં ઢુંઢાં કોઈ મીલા નહીં.
ખૂબ ખાધું ને ખૂબ પીધું, સંતોષ થયો નહીં.
જગ આખામાં ફરી વળ્યા, તેરી ખીચડી જેસા નહીં.
જીવનજીવ જેસા નહીં, "મેરા" જીવનજીવ જેસા નહીં.
પોથી પટીને જગ મુઆ, પંડિત હુઆ નહીં કોઈ.
નવ સિદ્ધાંતો ભણી લીધા, તેને વેદ ભણવાના નહીં.

પુરાણ ભણવાના નહીં, કોઈ શાસ્ત્ર ભણવાના નહીં.
તીરથ ગયાને જાપ્રાઓ કીધી, સંતોષ થયો નહીં.
લખચોરાશી ફેરો ન ચૂકે, તેરી આશિષ લીધી નહીં.
તેરા ચરણ પૂજ્યા નહીં, માનવતા વ્રત કીધું નહીં.

રાજયોગી આવ્યો

આવ્યો રાજયોગી આવ્યો, આવ્યો મસ્ત ફકીરી આવ્યો.
આવે યુગે યુગે એ આવે, એ તો ધરતીને મન ભાવે.
કંઈ ગૌર બની કંઈ શ્યામ બની, (એતો) ચિતડું ચોરી જાયે.
માનવતાના પાઠ ભણાવે, યુગયુગમાં પૂજાય... (૨) ...આવ્યો...
મુંઝાયેલા મનમાં હો કે, વ્યાધિગ્રસ્ત તનડામાં.
એનો શ્રાવણ વરસી જાય, એની વસંત મહેંકી જાય.
એની આશિષ મરૂભૂમિ, નવપલ્લવિત કરતી જાય... ...આવ્યો...

(૮)

પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થ

- પ્ર. (૧) પૂ. ગુરુદેવ, પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધ આ બંનેમાં કોનું મહત્ત્વ વધારે? જો પ્રારબ્ધ કર્મ પ્રમાણે જ જીવનમાં બનવાનું હોય તો પુરુષાર્થની શી આવશ્યકતા છે?
- (૨) આ જન્મમાં કોઈપણ જાતનું પાપકર્મ કર્યું નથી, છતાં પણ આ બાળકને આવી અસાધ્ય બીમારી થવાનું કારણ શું?
- (૩) ઘરમાં પત્ની-બાળકો હોવા છતાં આપસમાં જરાપણ મનમેળ નથી.
- (૪) એક જ મા-બાપનાં બાળકોમાં પણ કેટલી વિસંવાદિતા? એક ભાઈને ઘેર મોટર-ગાડી-બંગલા અને દોમ, દોમ સાહ્યબી, જ્યારે બીજા ભાઈની પરિસ્થિતિ અતિ સામાન્ય છે, ત્રીજો ભાઈ રોગી અને ખોડખાંપણવાળો છે.
- (૫) વેપારમાં જ્યાં જ્યાં પ્રયત્ન કર્યું ત્યાં નિષ્ફળતા જ સાંપડે છે.

જવાબ : જીવનમાં પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધ બંનેનું મહત્ત્વ છે. પ્રારબ્ધ અનુસાર આપણને તેજસ્વી બુદ્ધિ મળી હોય, મોટર-ગાડી-બંગલો મળ્યાં હોય, સારો-વેપાર-ધંધો હોય, પરંતુ તેને ટકાવી રાખવા, તેને વધારવા, તેનો સદુપયોગ કરવા માટે પુરુષાર્થની આવશ્યકતા છે. પ્રારબ્ધ કર્મ ભોગવવા માટે સાત્વિક કે દૂષિત રાહ અપનાવીએ તે આપણાં પોતાના પુરુષાર્થ

પર, આપણી બુદ્ધિ પર આધાર રાખે છે. Man is the architect of his own fortune. મનુષ્ય પોતે જ પોતાના જીવનનું (સન્માર્ગે કે કુમાર્ગે) નિર્માણ કરી શકે છે.

સંસાર સાગરમાં જીવનનોંકા ચલાવવા માટે પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થ બન્નેની આવશ્યકતા છે.

સામાન્ય રીતે તત્ત્વજ્ઞો પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધ બેમાંથી જેનો પક્ષ લે તેના સમર્થનમાં પોતાની દલીલો કરે છે., પરંતુ આનો એક સરળ ઉકેલ એક નાવિકે શોધી કાઢ્યો છે. આ નાવિકે પોતાની હોડીનાં હલેસાંનાં બે નામો પાડ્યાં છે. એક પુરુષાર્થ અને બીજું પ્રારબ્ધ. પ્રારબ્ધમાં માનનાર વ્યક્તિ જ્યારે હોડીમાં બેસે ત્યારે આ નાવિક પ્રારબ્ધનું હલેસું ચલાવે, પુરુષાર્થમાં માનનાર વ્યક્તિ હોડીમાં બેસે ત્યારે પુરુષાર્થનું હલેસું. પરંતુ દરેક વખતે હોડી આગળ વધવાને બદલે ગોળ-ગોળ ફરીને પાછી એની એ જ જગ્યાએ આવી રહે, પણ સહેજ પણ આગળ વધે નહિ.

પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધ બન્નેમાં માનનાર વ્યક્તિ જ્યારે હોડીમાં બેસે ત્યારે નાવિકે બન્ને હલેસાંનો ઉપયોગ કરવો પડે, અને હોડી સડસડાટ કરતી ધારેલી દિશામાં આગળ વધવા લાગે.

આમ પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધ બન્ને હલેસાં સાથે ચાલે તો જીવન નોંકાને માટે કોઈ મંઝિલ અશક્ય નથી.

અન્ય પ્રશ્નોના પ્રત્યુત્તરો કર્મના સિદ્ધાંત પર આધાર રાખે છે.

કર્મની ગતિ અતિ અટપટી છે. સુખ અને દુઃખ એ મનુષ્યનાં જ કર્મોનું ફળ છે. દરેક મનુષ્યને કર્મના સિદ્ધાંત અનુસાર જ જીવન, સ્ત્રી, સહોદર, ધન-સમ્પત્તિ-વૈભવ વગેરે પ્રાપ્ત થાય છે.

દુન્યવી દૃષ્ટિએ અતિ પાપી માણસ અતિ સુખ ભોગવે છે, અતિ પુણ્યશાળી માણસ અતિ દુઃખી હોય છે. એટલું જ નહિ, એને અન્ન અને દાંતને વેર હોય છે. ખાવાનાં સાંસાં પડતાં હોય છે, ત્યારે સહજ રીતે ઈશ્વરમાંથી આપણી શ્રદ્ધા ડગી જાય છે, આપણને લાગે છે કે, ભગવાન જાગે છે. કે ઊંઘે છે? સૃષ્ટિના સંચાલકને કોઈ કાયદો-કાનુન લાગુ પડે છે કે નહિ? કે પછી બધું અંધેર જ ચાલે છે. મનુષ્યનું અન્તર આવો આક્રોશ કરી ઊઠે એ સ્વાભાવિક છે.

પણ વહાલા બાળકો, ભગવાનને ત્યાં સ્પષ્ટ ન્યાય છે. ભગવાનને ત્યાં દેર પણ નથી અને અંધેરપણ નથી. સૃષ્ટિ સંચાલકના કાયદા બહુ સ્પષ્ટ અને લાગવગશાહી વગરના છે..

કર્મના ચક્રમાં અટવાયેલી વ્યક્તિ કે જેને કર્મના સિદ્ધાંતનો ખ્યાલ નથી, તે સામાન્ય રીતે ઈશ્વરને દોષિત ઠેરવે છે.

મનુષ્યજીવન ત્રણ પ્રકારનાં કર્મો સાથે સંકળાયેલું છે. (૧) ક્રિયામાણ કર્મ, (૨) સંચિત્ કર્મ, (૩) પ્રારબ્ધ કર્મ.

ક્રિયામાણ કર્મ : માણસ સવાર થી રાત સુધી, જન્મથી મૃત્યુ પર્યન્ત જે જે કર્મ કરી તેનું ફળ ભોગવે છે. તે બધા જ ક્રિયામાણ કર્મ કહેવાય. ક્રિયામાણ કર્મ હંમેશા ફળ ભોગવીને જ પૂર્ણ થાય છે. દા. ત. ભૂખ લાગી, જમ્યા, ભૂખ શાંત થઈ ગઈ.

સંચિત્ કર્મ : કેટલાંક ક્રિયામાણ કર્મનું ફળ પાકતાં વાર લાગે છે. જ્યાં સુધી ક્રિયામાણ કર્મ ફળીભૂત ન થાય ત્યાં સુધી તે સિલકમાં રહે છે. અને સમય આવ્યે તેનું પાક ફળ પાકે છે. દા. ત. પરીક્ષાનું પેપર એપ્રિલમાં લખ્યું હોય અને તેનું પરિણામ જૂનમાં આવે. બાજરી આજે વાવો તો નેવું દિવસે પાકે.

દશરથ રાજાને શ્રવણના માબાપ દ્વારા લાગેલો શાપ સંચિત્ થઈને અમુક સમયે ફળસ્વરૂપે પાક્યો. રામચંદ્રજી વનવાસ જતાં પુત્રવિરહ ન જીરવાતાં તેમણે દેહ છોડ્યો. આમ દરરોજના અપરિપક્વ ક્રિયામાણ કર્મ સંચિત્ થઈને સમય જતાં તે જ જન્મમાં ફળ આપે, તેને સંચિત્ કર્મ કહેવાય. ફળ આપવાની પ્રક્રિયા સુધી જે કર્મ સંચિત્ થઈને પડ્યું રહે તેને સંચિત્ કર્મ કહેવાય.

પ્રારબ્ધ કર્મ : સંચિત્ કર્મ પાકીને જે ફળ પ્રાપ્ત થાય તેને પ્રારબ્ધ ફળ કહેવાય. જન્મ જન્માન્તરના સંચિત્ કર્મના ઢગ પાકીને ફળસ્વરૂપે તૈયાર થાય અને તે ફળ ભોગવવા શક્તિમાન બને. પ્રારબ્ધ કર્મ ભોગવવા માટે તેને અનુરૂપ શરીર, સગાં-સબંધી, આશ્રય, પતિ-પત્નિ, સંતાન, માતાપિતા વગેરે પ્રાપ્ત થાય છે. મનુષ્યે પોતાના જીવનકાળ દરમ્યાન પ્રારબ્ધ કર્મ ભોગવવું જ પડે છે. અધૂરું રહેલું પ્રારબ્ધ કર્મ ભોગવવા માટે મનુષ્યે જન્મજન્માન્તરનાં ચક્રમાં ફરવું પડે છે. દરેક જન્મના સંચિત્ કર્મ પાકીને પ્રારબ્ધરૂપે ફળ આપવા તૈયાર થતાં જાય તેમતેમ જીવને વારંવાર લાંબા સમય સુધી દેહ ધારણ કરવો પડે છે. પુનરપિ જનમ્, પુનરપિ મરણમ્!

આમ, ક્રિયામાણ, સંચિત્ અને પ્રારબ્ધ કર્મના ફળના ભોગવવા માટે મનુષ્યે જન્મ-મરણના ચક્રમાં અટવાવું પડે છે અને જીવનો મોક્ષ થતો નથી.

ક્રિયામાણ કર્મ જેટલાં અને જેવી રીતે કરો તેટલું જ અને તેવી રીતનું પ્રારબ્ધ નિર્માણ થાય અને તેટલું જ પ્રારબ્ધ ફળ મળે. જન્મ લેતી વખતે જેટલું સંચિત્ કર્મ પાકીને ફળ આપવા પ્રારબ્ધ બન્યું હોય તેટલું જ પ્રારબ્ધ કર્મ ભોગવવાને અનુરૂપ દેહ અને સગાંસંબંધી મળે.

"ઋણ રે સમ્બન્ધે આવી મળે, સુત, વિત, દારા ને દેહ".

અને ઋણાનુબન્ધ પૂરાં થતાં તુરત જ છૂટકારો થાય છે.

આમ, પોતાના સત્-અસત્ પ્રારબ્ધ કર્મો અનુસાર જ મનુષ્ય પોતાના જીવનમાં સુખ

કે દુઃખનો અનુભવ કરે છે. તેથી પોતાના સુખદુઃખમાં ઈશ્વરને દોષિત ઠેરવવો તે બરાબર નથી. "સુખે સોની અને દુઃખે રામ" કહેવત અનુસાર સુખમાં માણસ છકી જાય અને દુઃખમાં ઈશ્વરને ભજે એ બરાબર નથી. સુખમાં પણ પરમાત્માને યાદ કરવા અને દુઃખમાં પણ પરમાત્મામાં આસ્થા રાખી એનું સ્મરણ કર્યે જવું એજ ઈશ્વરની મનુષ્યે સ્વીકારેલી સારી શરણાગતિ કહેવાય. તમારા પ્રારબ્ધ કર્મ અનુસાર તમે પ્રાપ્ત કરેલા સુખમાં પણ સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિથી પ્રભુની ભક્તિ કરશો તો સુખમાં અભિવૃદ્ધિ થતી રહેશે. તમારાં સત્કર્મો સંચિત્ થતા રહેશે. અને આગળ ઉપર તમારું ભાવિ, તમારું પ્રારબ્ધ ઉજ્જવળ અને સમૃદ્ધ હશે. એજ પ્રમાણે સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિથી દુઃખના સમયમાં પણ પ્રભુને છોડશો નહિ. તો તમારા પ્રારબ્ધ કર્મ અનુસાર તમે પ્રાપ્ત કરેલ દુઃખમાં તમને સહન શક્તિ મળશે., ધીરજ મળશે, સ્વસ્થતા પ્રાપ્ત થશે. આત્મશાંતિ મળશે. તમારાં અસત્ કર્મો ક્ષીણ થતાં જશે. ધીમે ધીમે તમે તમારા દુઃખમાંથી રાહત કે મુક્તિ મેળવશો. ઈશ્વરમાં શ્રદ્ધા રાખી, એની શરણાગતિ સ્વીકારી તેનું સ્મરણ કર્યે જવું, એ પણ એક કર્મ જ છે. એ કર્મ જેમ જેમ સંચિત થતું જશે તેમ તેમ તમારી પ્રગતિ અને ઉન્નતિ થતી જશે. પણ, મનુષ્યનું આ ઈશ્વરભક્તિનું કર્મ નિષ્કામ-નિરપેક્ષ હોવું જોઈએ. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં પણ કૃષ્ણ ભગવાને કહ્યું છે કે, કર્મમાં જ તારો અધિકાર છે, ફળમાં નહિ. એટલે મનુષ્યે કર્મો કરવાના છે. એના ફળની અપેક્ષા રાખવાની નથી. મનુષ્યના કર્મનું ફળ તો જે આવે તે સાનુકૂળ કે પ્રતિકૂળ-તેણે ભોગવ્યે જ છૂટકો.

ત્યારે, બીજો પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય કે, દેહ ધારણ કરી કર્મના જ ચક્રમાં જો ફરવાનું હોય તો પછી મોક્ષ ક્યારે અને કેવી રીતે મળે? આપણે આ જન્મમાં કોઈ કર્મ જ ન કરીએ તો કર્મ સંચિત્ થવાનો કોઈ સવાલ જ ન ઉભો થાય. અને પ્રારબ્ધ ફળ સ્વરૂપે ભોગવવું ન પડે અને દેહ પણ ધારણ ન કરવો પડે.

એના જવાબમાં એમ કહી શકાય કે, જન્મથી મરણ પર્યન્ત એચ્છિક કે અનેચ્છિક કર્મ તો કરવાં જ પડે છે. હા, ક્રિયામાણ કર્મ એવા કરો કે, જે સંચિત્ કર્મમાં જમા થવા ન પામે, પરન્તુ તાત્કાલિક ફળ આપીને શાંત થઈ જાય.

અભાન દશામાં, મનુષ્યેતર યોનિમાં, નિષ્કામ ભાવે, નિરભિમાનપણે, વિશ્વના કલ્યાણ માટે, બાળક દશામાં, ફરજની રૂએ કર્તાપિણાના અભિમાન વગર કરેલા કર્મ સંચિત્ થતાં નથી.

કોઈપણ વ્યક્તિ એક ક્ષણ પણ કર્મ કર્યા વિના રહી શકતી નથી. તે કર્મ ન કરે તો તેની જીવનનાવ અટકી જાય.

ક્રિયામાણ કર્મને નિયંત્રિત કરવાં અને પ્રારબ્ધ કર્મને ભોગવી લેવાં તે કદાચ મનુષ્યથી

શક્ય બને, પરંતુ સંચિત કર્મો કે જે ફળ સ્વરૂપ પરિપક્વ થયાં નથી અને જેનું ફળ ભોગવવાનું હજી બાકી છે તેમાંથી છૂટવા માટે જ્ઞાનમાર્ગ એક અનોખું સાધન છે.

યથૈધાસિ સમિદ્ધોઽગ્નિઃ ભસ્મસાત્ કુરુતેઽર્જુનઃ ।

જ્ઞાનાગ્નિઃ સર્વ કર્માણિ, ભસ્મસાત્ કુરુતે તથા ॥

જીવને તેના બ્રહ્મસ્વરૂપનું (અહમ્ બ્રહ્માસ્મિ) સ્પષ્ટ જ્ઞાન થાય એટલે તેનાં સંચિત કર્મો બળી જાય અને મોક્ષનાં દ્વાર નજીક આવીને તે ઊભો રહે.

પ્રારબ્ધ કર્મને સહજ રીતે ભોગવવા માટે ભક્તિમાર્ગ અપનાવવો જરૂરી છે.

જીવને સત્-ચિત્-આનન્દ સ્વરૂપનું ભાન-જ્ઞાન કરાવવા માટે માર્ગદર્શનની જરૂર પડે છે. કર્મ બંધમાંથી છૂટી અને મોક્ષ મેળવવા માટે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે ગીતામાં ત્રણ માર્ગ બતાવ્યા છે, ક્રિયામાણ કર્મ માટે કર્મમાર્ગ, સંચિત કર્મ માટે - જ્ઞાનમાર્ગ અને પ્રારબ્ધ કર્મ માટે - ભક્તિમાર્ગ.

આમ પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવાના ત્રણ માર્ગોમાંથી અર્જુને કર્મમાર્ગ, ઉદ્ધવજીએ જ્ઞાનમાર્ગ અને વિદુરજીએ ભક્તિમાર્ગ અપનાવી પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર કરી, મોક્ષ પ્રાપ્ત કર્યો હતો.

આજના કપરાકાળમાં ભક્તિમાર્ગજ મનુષ્યને માટે ભૌતિક તેમ જ આધ્યાત્મિક બંને દૃષ્ટિએ સર્વ શ્રેષ્ઠ છે. એ ભક્તિથી મનુષ્યનાં અસત્ કર્મો કપાતાં જશે, ક્ષીણ થતાં જશે ને સત્કર્મમાં વૃદ્ધિ થતી જશે અને સુખ, સમૃદ્ધિ, શાંતિ પ્રાપ્ત થશે. તેમજ પરમાત્માની કૃપા પણ પ્રાપ્ત થશે. મારા મન્તવ્ય મુજબ, આજના આ સમયમાં આપ સૌ માતાજીની સમ્પૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિથી ગાયત્રી મહામંત્રની દરરોજ ત્રણ માળા કરશો તો તમને માનસિક શાંતિ તો અવશ્ય મળશે જ. તેમજ તમારું પ્રારબ્ધ પણ વધુ ઉજ્જવળ બનશે. મનુષ્યે પોતાનું જીવન ઉન્નત ને ઉજ્જવળ તેમ જ સુખી ને સમુદ્ધ બનાવવા માટે પરમાત્માની શરણાગતિ સ્વીકાર્યા વિના બીજો કોઈ આરો નથી.

ધીરજ રાખજો. પહાડ જેવી આપત્તિઓ આવે, ઉપર આભ અને નીચે ધરતી જેવી નિઃસહાયતા લાગે તો ય ભક્તિમાંથી ચલિત ન થશો. ઇશ્વરની શરણાગતિ છોડશો નહિ. તમે તમારા પૂજા-પાઠ-જપ-ધ્યાન-પ્રાર્થના-સ્મરણ-મનન-ચિંતન જે કંઈ કરતાં હો તે અવિરત-નિયમિતપણે કર્યે જાવ. તમને જરૂર સફળતા પ્રાપ્ત થશે. કારણકે પરમાત્માની શક્તિ અનન્ત ને અસીમ છે. એ અનન્ત ને અસીમ શક્તિને તમારી બુદ્ધિએ-માપવાનો પ્રયત્ન કરશો નહિ. માનવીય બુદ્ધિની પેલે પાર જ પરમાત્માની શક્તિ કાર્યશીલ બનતી હોય છે.

ૐમાૐ

(૯)

સ્નોમાં કાર ફસાઈ ગઈ

ચંદ્રકાન્તાબેન

તા. ૮-૮-૨૦૦૪

શ્રદ્ધા તણા સહારે કોઈ પ્રેમથી પૂકારે,
દોડીને ગુરુ પધારે, અશ્રુની ધારે ધારે.

હું ટરિન્ટોથી વિન્ડસર કારમાં જતી હતી. સ્નો પુષ્કળ પડતો હતો. રસ્તા પર સ્નો છવાઈ ગયો હતો. ચારે બાજુ સ્નો હોવાથી રસ્તો બરોબર દેખાતો ન હતો. રાત્રીના આઠ વાગ્યા હતા. વાતાવરણ બીક લાગે તેવું હતું. અમે કારમાં ચાર જણા બેઠા હતાં. હું કારમાં આગળની સીટ ઉપર બેઠી હતી. મારી કારની બાજુમાંથી માલ ભરેલી ટ્રક પસાર થઈ ગઈ તેવી જ મારી કાર રસ્તા પરથી નીચે સરકી. કારની બ્રેક વાગે નહિ. નીચે ખાડા જેવું હતું. ચારે બાજુ સ્નો હતો તેથી ગાડી સરકે જ જતી હતી. તે સમયે મેં મા ગાયત્રી અને પૂજ્ય ગુરુદેવને યાદ કર્યાં. અંતરથી પોકાર કર્યો. પાંચમી વાર નામ સ્મરણ કરતાં જ આખી કાર ગોળ ફરી ગઈ અને પાછી રસ્તા પર ચડવાની હોય તેવી રીતે ફરી થંભી ગઈ, અમે અંદર બેઠેલાને કોઈને પણ કોઈ ઈલા થઈ ન હતી. કાર સ્નોમાં ફસાઈ ગઈ હોવાથી નીકળતી ન હતી. ડર એ હતો કે, એલ્બિન રીપેરીંગનો ખર્ચ ખૂબજ આવશે, બીજે દિવસે કારને સ્નોમાંથી બહાર કાઢી ત્યારે તેમાં જરાપણ નુકશાન થયું ન હતું. આ પ્રસંગ મનમાંથી નીકળતો ન હતો. મારું શરીર ઘુબતું હતું. શરીરમાંથી ઘુબારી જતી ન હતી. ડૉક્ટરને બતાવ્યું ત્યારે કહે કે, માનસિક અસર થઈ છે તેથી બે ત્રણ મહિને મટશે, અને ગોળીઓ લખી આપી, મે ફક્ત એકજ ગોળી લીધી હતી તે વખતે પૂજ્ય ગુરુદેવ અમેરિકા હતા. ત્યાં મેં તેમને ફોન કર્યો. પૂજ્ય ગુરુદેવે આશીર્વાદ આપ્યા, કે સારું થઈ જશે, તે દિવસથી શરીરની ઘુબારી મટી ગઈ.

પૂજ્ય ગુરુદેવના ચરણોમાં મારા કોટિ કોટિ વંદન

(૧) દૃઢ મનોબળ કેળવીએ.

અંક - ૧૫

સપ્ટેમ્બર - ૨૦૦૪

આશ્રમમાં લાંબો સમય વિદ્યાભ્યાસમાં વિતાવ્યા પછી આશ્રમમાંથી વિદાય લેતી વેળાએ શિષ્યે નમ્ર ભાવે, નતમસ્તકે ગુરુજી પાસે આશીર્વાદની યાચના કરી. "ગુરુદેવ આશીર્વાદ આપો."

"બેટા જીવનમાં હરપળે નિર્ભય બનજે. નિર્ભયતામાં જ જીવનનો વિકાસ કરી શકાશે. બેટા, સંસારમાં વિચરણ કરતાં સદાય યાદ રાખજે, કે દૃઢ નિશ્ચયવાળું મન જીવનના બધાજ અવરોધોને વળોટી જાય છે, એના માટે કશું જ અશક્ય નથી."

આપણે પણ દરોરજ સવારે આપણા ઈષ્ટદેવને પ્રાર્થના કરી નિર્ભય બનવાના, દૃઢ મનોબળ કેળવવાના આશીર્વાદની યાચના, પ્રાર્થના કરવી જોઈએ.

આપણાં જીવનમાં એવી કેટલીક તકો આવે છે ને આપણાં અસમંજસ મનને કારણે આપણાં વિકાસની તકો આમ જ નિરર્થક વહી જાય છે. જગતનો ડર, આપણી આળસ, અશક્તિના ભ્રમને કારણે આપણે આવી તકોને ઓળખી શકતાં નથી કે ઝડપી શકતાં નથી.

એક વાત યાદ રાખો કે, દૃઢ નિશ્ચયવાળી વ્યક્તિનું આત્મિક બળ અનંતગણું હોય છે. આવી વ્યક્તિની સફળતા માટે આવશ્યક બધી જ શક્તિઓ અને સદ્ગુણો પ્રગટી રહે છે, અડગ નિશ્ચય અને સાત્વિક માર્ગનું અવલંબન પરમાત્માની પરમશક્તિને પ્રગટાવી શકે છે.

દૃઢ નિશ્ચય અને સફળતા બંને એકબીજાને વરેલા છે. એક બીજાને ઉત્પન્ન કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. સફળતાના ગુરૂશિખર પર પહોંચવાના દૃઢ સંકલ્પને અવિરતપણે પુરુષાર્થના વાર્ત્તી પ્રોત્સાહિત કરતા જ રહીએ અને જીવનને સફળ બનાવતા રહીએ.

એક નાનકડો અવરોધ, એક નાનકડી મુશ્કેલી આજના યુવા માનસને, નિરુત્સાહી બનાવી દે છે. આપણા મનની શક્તિને કુંઠીત કરી નાખે છે, આશા અને અરમાનોને ધરાશયી કરી નાખે છે.

અવરોધો, મુશ્કેલીઓ, અસફળતાને સફળતાની સીડીના પગથિયાં ગણીને તેના પર પગ મૂકીને આગળ વધવાનો દૃઢ સંકલ્પ કરશો તો તમારું આત્મબળ બધી જશે. હિંમતભર્યું તમારું એક એક ડગલું પત્યરને પાંગળો બનાવી દેશે અને તમારા ઉત્સાહને વધારશે. દૃઢ ઈચ્છા શક્તિ અને દૃઢ મનોબળ ધરાવનાર વ્યક્તિને વિકાસની તકો સામેથી આવી મળે છે. તમારા સાત્વિક પુરુષાર્થમાં પરમાત્માની પ્રેરણા અને કૃપા પ્રસાદી મળતાં જ રહેશે.

દૃઢ ઈચ્છા શક્તિ, દૃઢ મનોબળ, સાત્વિક પુરુષાર્થ સર્વાંગી વિકાસ માટે પાયાની જરૂરિયાત છે.

ૐમાઐ

(૨) જીવન યાત્રા

અંક -૧૬

ઓક્ટો. ૨૦૦૪

જન્મથી મૃત્યુ પર્યંતની આપણી જીવનયાત્રા બે ભાગમાં વહેંચાઈ જાય છે. એક આપણી સંસારની યાત્રા અને બીજી આપણી અંતરની યાત્રા, સંસારની યાત્રા આપણને માયાના મહાસાગરમાં સહેલ કરાવે છે. અંતરની યાત્રા આપણને આધ્યાત્મિકતા તરફ ગતિ કરાવી આત્મામાં જ પરમાત્માના દર્શનની અનુભૂતિ કરાવે છે.

અર્વાચીન યુગમાં તટસ્થપણે આપણે વિચારીએ તો મોટાભાગના માણસોની જીવનયાત્રા સંસારમાં જ પૂર્ણ થઈ જાય છે. માણસની સઘળી શક્તિ, સામર્થ્ય માયામાં જ ખર્ચાઈ જાય છે. અંતરની યાત્રા માટે અંતર્મુખ થવાનો તેના પાસે સમય જ હોતો નથી, સમજણ પણ હોતી નથી. સંસારની યાત્રામાં કદાચ માર્ગદર્શક ન હોય તો પણ ચાલે, પરંતુ અંતરની યાત્રા માટે સાચા માર્ગદર્શક સંત, સદ્ગુરુનું માર્ગદર્શન અતિ આવશ્યક છે.

વિવેકની જાગૃતિ વગરની સંસારની યાત્રામાં વિષાદ, ગ્લાનિ, ચિન્તા, દુઃખ અને રાગદ્વેષના કંટકો મનમાં ભોંકાયા જ કરે છે, મનને અશાન્ત કરી મૂકે છે. અશાન્ત મન રોગ અને ભોગનું આશ્રયસ્થાન બની જાય છે. જન્મ જન્માંતરના ચક્રમાં અટવાવવું પડે છે.

અંતરની યાત્રા કરવા માટે પરમાત્માની ભાવપૂર્વકની પ્રાર્થના કરી કૃપા પ્રસાદીની યાચના કરવી. દરરોજ નિયમિત સમયે અને સ્થળે શાંતચિત્તે અંતરાત્મા સાથે વાતો કરવાનો નિયમ બનાવો. બાળભાવે, નિખાલસતાથી, આત્મીયતાથી અંતરમાં વિરાજીત પરમાત્મા સાથે વાતો કરો. માર્ગદર્શન મેળવો, પ્રેરણા મેળવો, પ્રાર્થના કરો. દરરોજનો આ નિયમ બનાવો. શક્ય હોય તો સવારે પથારીમાંથી ઉઠતાંની સાથે જ અથવા રાતે પથારીમાં સૂતા પહેલાં પાંચ કે દસ મિનિટ ઓછામાં ઓછી અંતરની યાત્રાનો સમય ફાળવો. આમ કરવાથી આપણે આપણી જાતને તટસ્થપણે ઓળખવાનો પ્રયત્ન કરી શકીશું, આપણી જાતને સુધારવાની, આપણી શક્તિઓને વિકસાવવાની, આપણી ક્ષમતાને પિછાનવાની સુંદર તક, સમજ આપણને પ્રાપ્ત થશે. જીવનયાત્રા સફળ થશે.

પોતાની જાતને સુધારવાનો ઉત્સાહ જ્યારે માણસમાં જાગે છે ત્યારે તેનામાં શક્તિનો આવિર્ભાવ થાય છે. આત્મવિકાસની વેલ પાંગરવા લાગે છે. વિવેકથી તટસ્થ ભાવે સંસારની સમસ્યાઓને સુલઝાવવાની શક્તિ અને ક્ષમતા અંદરથી જ પ્રગટે છે.

ૐમાૐ

(૩) પ્રસન્નતા આપણો મુળભૂત સ્વભાવ છે.

અંક -૧૭

નવેમ્બર - ૨૦૦૪

જીવનમાં આનંદ, ઉમંગ, ઉત્સાહ, પ્રસન્નતા એ આપણો મુળભૂત સ્વભાવ છે. બાળકના જન્મથી તેનામાં વિષાદના અંકુર ફૂટ્યાં જ નથી હોતાં. દુઃખની લાગણી

અભિવ્યક્ત કરવાનું મન જ બાળક પાસે નથી હોતું. ચિંતાનો અણસાર માત્ર પણ તેના જીવનમાં ડોકાયો હોતો નથી.

બાળક મોટું થતાં થોડી, સમજણ આવતાં બાળક મારું તારું કરતાં શીખી જાય છે. રાગ, દ્વેષ, ઈર્ષ્યા, લોભ, અહમ્ જેવા વિકારોનો પ્રવેશ થવા લાગે છે. આ વિકારોની સાથે જીવનમાં ચિંતાના વાદળો ઘેરાવા લાગે છે. ચિંતા એ દુઃખની જનેતા છે. દુઃખની સાથે વિષાદ, ગ્લાનિનો આવિર્ભાવ થતો જાય છે.

દુઃખ અને વિષાદનો ભાવ લઈને આપણે જન્મ્યા નથી. આતો પાછળથી વિકારોની સાથે પ્રવેશ પામે છે. તેથી એક વસ્તુ તો સ્પષ્ટ છે કે, પરમાત્માએ આપણને જીવન આપ્યું છે. તે હંમેશા પ્રસન્ન રહેવા માટે, વિષાદથી ઘેરાઈને દુઃખી થવા માટે તો નહિ જ. જીવનને ઉત્સાહથી, આનંદથી, જીવવા માટે આપ્યું છે.

પરમાત્માની સૃષ્ટિનું સર્જનતો પરમાત્માની આનંદમય લીલા છે. પરમના અંશ એવા આપણે જો માનવ કહેવડાવતાં હોઈએ તો આપણે પરમાત્માની જડ ચેતન સૃષ્ટિમાં આનંદના પ્રસન્નતાનાં, માનવતાના અજવાળાં પાથરવાનાં છે.

આનંદની અભિવ્યક્તિ સાથે આપણું ઓજસ, આપણી આત્મા પણ ઝળહળી ઉઠશે. જીવનવેલને સદાય પ્રાંગરવા દેવી હોય તો પ્રસન્નતા, અને આનંદના વારિથી તેનું સદાય સિંચન કરતાં રહો. આપણા મૂળ સ્વભાવને ફરીથી પ્રાંગરવા દો. જિંદગીને તેજસ્વી બનાવો અન્યના જીવનમાં વ્યાપેલા વિષાદને આનંદમાં પરિવર્તિત કરવાના સહભાગી બનીએ.

આપણે આપણી જાતને, આપણી શક્તિઓને પિછાનવી જોઈએ. નિરાશા, હતાશા, અને વિષાદના વાદળોથી તેને ઢાંકી ન દેવી જોઈએ. મનની કલ્પનાશક્તિએ માનવીને મળેલું એક મહાન વરદાન છે. આ વરદાન ને આપણે ઉર્ધ્વગામી થવા દઈએ તો આપણા જીવનમાં આવતી વિકાસની પ્રત્યેક તક ને ઝડપી શકીએ. પુરુષાર્થ કરીને ઉજ્જવળ પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરીએ અને સદાય પ્રસન્ન રહીએ.

ૐમાૐ

(૪) નિષ્ફળતા એ સફળતાનું પ્રથમ સોપાન છે.

અંક -૧૮

ડીસેમ્બર - ૨૦૦૪

માણસ આપઘાત કરવા ક્યારે પ્રેરાય? દુઃખ, મુશ્કેલીઓ, નિષ્ફળતાને સહન કરવાની શક્તિ ગુમાવી બુદ્ધિના કુંઠિત કરી નાખે ત્યારે જ માણસ આપઘાત કરવાનું વિચારે છે. આપઘાત, આત્મવિલોપન, એ કાંઈ મુશ્કેલીઓનું, દુઃખોનું નિવારણ નથી. એતો એક ભાગેડુ વૃત્તિ કહેવાય.

દુઃખ, આપત્તિ, નિષ્ફળતા મળતાં માણસમાં પરમાત્મા પ્રત્યેની શ્રદ્ધા ડગી જાય છે,

વિભાજીત થઈ જાય છે, પરમાત્મા સામે બળવો પોકારે છે, ડીપ્રેશનનો શિકાર બને છે. ઘર સંસાર છોડી સાધુઓની જમાતમાં જોડાઈ જાય છે.

વહાલા બાળકો, જીવનમાં દુઃખ નિષ્ફળતા એ તો સફળતાનું પ્રથમ સોપાન છે. પરમાત્માનું સ્મરણ અને સાનિધ્ય દુઃખના સમયે જ થઈ શકે છે. દુઃખમાં જ આપણું સાચું માનસિક ઘડતર થાય છે. માટીના વાસણો નિભાડામાં પકવ્યા પછી જ કામમાં લઈ શકાય છે.

પત્યરમાંથી મૂર્તિ બનાવવા માટે ટાંકણાથી છૂદાંયા પછી જ મૂર્તિ આકાર પામે છે. હીરો ઘસાય પછી જ તેનું તેજ પ્રગટે છે, મુશ્કેલ કામમાં જ માણસની કસોટી થાય છે. જે કામમાં મુશ્કેલીઓ, અડચણો આવે તે જ કામમાં માણસની ધીરજની, સહનશીલતાની અને બુદ્ધિની કસોટી થાય છે. મુશ્કેલીઓથી ડરી જઈએ, ભાગી જઈએ તો તે આપણે ને વધારે ડરાવે છે, આપણી પાછળ પડી જાય છે. પરંતુ મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવામાં આવે તો તે ઓગળી જાય છે. ભાગી જાય છે.

જે વ્યક્તિ ભયંકર સંકટની વચ્ચે પણ ધીરજ રાખીને સામનો કરી શકે છે. તે જ વ્યક્તિ સફળતાને વરે છે. મહાન બની શકે છે. નિષ્ફળતા મળવાનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવે તો સફળતાનું કિરણ શોધી શકાય છે. પ્રેરણા મેળવી શકીએ.

માતા કુંતીએ શ્રી કૃષ્ણ પાસે સુખ સગવડ ન માંગતાં દુઃખ માગ્યું હતું કારણકે દુઃખમાં જ પરમાત્માનું સ્મરણ અને સાનિધ્ય મેળવી શકાય છે. વિપત્તિના સમયે પરમાત્માને અંતરના ઉંડાણથી પ્રાર્થના કરવામાં આવે તો પરમાત્મા આપણી પ્રાર્થનાનો પ્રત્યુત્તર આપે જ છે. માર્ગદર્શન આપે છે. સહાય કરે છે.

ૐમાૐ

(૫) સમયનો સદ્ઉપયોગ

અંક -૧૯

જાન્યુઆરી - ૨૦૦૫

સંજોગો ગમે તેટલા વિપરીત હોય તો પણ માનવી ધારે તો સંકલ્પશક્તિ, ધૈર્ય, નિષ્ઠા, ખંત અને ઉત્સાહ વડે પ્રતિકૂળ સંજોગોને પણ સાનુકૂળ બનાવી શકે છે.

આપણે ગમે તે પરિસ્થિતિમાં હોઈએ ગરીબ કે પૈસાદાર, આપણી સ્થિતિનો વિચાર કર્યા વગર આપણે આપણા સમય સાધન અને સગવડનો સદ્ ઉપયોગ કરી ને આપણે શારીરિક, માનસિક, બૌદ્ધિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસ કરવાનો છે. સમયનો સદ્ઉપયોગ કરવાનું વિચારશો તો સાધનો અને સગવડોની અછત કે સુવિધા આપણી ગતિશીલતામાં અવરોધ કે બાધારૂપ નહિ બને.

મનુષ્ય જીવનનું મુખ્ય કર્તવ્ય છે કે, સ્વનો વિકાસ કરો અને અન્યના વિકાસમાં મદદ કરો. આપણને મળેલી બુદ્ધિ, શક્તિ અને સંપત્તિનો ઉપયોગ માનવ હિતના કાર્યોમાં જ કરીએ તો આપણો આત્મિક વિકાસ થવામાં મદદરૂપ બનશે. આપણું સાત્વિક પ્રારબ્ધ

નિર્માણ કરવામાં સાથ આપશે.

ઘન ઉપાર્જન એ જીવન વ્યવહાર માટે આવશ્યક તો છે પરંતુ તેને જ માત્ર જીવનનું એકમાત્ર લક્ષ્ય બનાવવું ન જોઈએ. જીવનનું અંતિમ લક્ષ્ય તો પરમાત્માના સત્યમ્, શિવમ્, સુંદરમ્ સ્વરૂપને પહેચાનવાનું છે, પામવાનું છે. સાત્વિકજ્ઞાન, સત્સંગ, સેવા અને સદ્ગુરૂનું માર્ગદર્શન દીવાદાંડી સમ બની રહેશે.

ઘાલા બાળકો,

જેને સમયની કિંમત છે અને સમયનો યોગ્ય ઉપયોગ કરી શકે છે. તે વ્યક્તિ મહાન બની શકે છે. ભગવાને આપણ સહુને ૨૪ કલાકનો સમય આપ્યો છે. સમયનું જરૂરી અને આવશ્યક પ્રવૃત્તિઓમાં યોગ્ય આયોજન કરો.

અભ્યાસ, નોકરી, વેપાર, અન્ય પ્રવૃત્તિના	આઠ કલાક
નિંદ્રાના	સાત કલાક
દૈનિક પ્રવૃત્તિના	પાંચ કલાક
આત્મિક વિકાસ	ચાર કલાક

ઉપાસના સ્વાધ્યાય, સત્સંગ સેવા દ્વારા આત્મિક વિકાસ સાધી શકાય છે. અન્ય સમયમાં પણ અનાસક્ત ભાવે પ્રભુ પ્રીત્યર્થે જ કર્મ કરતા રહીએ અને પરમનું સ્મરણ કરતાં રહીએ તો આપણો સમય ફળદાયી નીવડશે.

ૐમાૐ

(૬) જીવન સંધ્યા

અંક - ૨૦

ફેબ્રુઆરી - ૨૦૦૫

પૂર્વાશામાં ઉગતી ઉષા અને પશ્ચિમાશામાં ઢળતી સંધ્યા ટાણે આશામાં લાલિમા છવાઈ જાય છે, મનભાવન દૃશ્ય ખડું થઈ જાય છે. ઉષ્કાળ સૂર્યને આવકારે છે. જ્યારે સંધ્યાકાળ સૂર્યને વિદાય આપે છે.

જીવનનો ઉષ્કાળ એ બાળપણ છે; એ યૌવનના તરવરાટભર્યા પ્રકાશને, પુરુષાર્થને, આવકારે છે. જીવનનો સંધ્યાકાળ અસ્તાચળે પહોંચેલા વૃદ્ધત્વને વિરામના મૃત્યુના ઝેંદાણ આપે છે. મધ્યાહ્નનો સૂર્ય પ્રખર તપે છે. યુવાનીમાં મધ્યાહ્નના સૂર્યની જેમ પ્રખર તપીને, પ્રખર પુરુષાર્થ કરીને જીવનનો સર્વાંગી વિકાસ સાધી શકાય. સ્વ અને સમષ્ટિના શ્રેયના કાર્યમાં આ મહામૂલા જીવનના તબક્કાનો ઉપયોગ કરી શકાય. સાત્વિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી જીવનમાં વિવેકને વિકસાવી શકાય. શરીર અને મનની શક્તિઓના વિવેકયુક્ત વિનિયોગથી યૌવનને ઉજવળ, પ્રકાશિત, સમૃદ્ધ બનાવી શકાય. વૃદ્ધત્વને ઉત્સાહિત રાખી શકાય છે.

અસ્તાચળે પ્રયાણ કરતો સૂર્ય, મધ્યાશા છોડ્યા પછી સૌમ્ય બનતો જાય છે. ઢળતા

પ્રકાશની લાલિમા અને બદલાતા રંગોને, તેનો ખુમારીભર્યો વિલય નિહાળવા લોકો "સનસેટ" પોઈન્ટ જેવા જાય છે.

આપણી જીવનસંધ્યાને આપણે માણીએ અને આપણા સગાસંબંધીઓ પણ આનંદથી માણે. વૃદ્ધાવસ્થાના વડપણનો લાભ લે, જ્ઞાન અને અનુભવનો આદર કરે, ઘરના, કુટુંબના સભ્યો તેનું અભિવાદન કરે તેવો સ્વભાવ, તેવું મન, તેવા વ્યક્તિત્વની સૌમ્ય લાલિમા કુટુંબ આકાશમાં છવાઈ જાય છે. તેવું ઢળતી સંધ્યાનું જીવન જીવવાનો પુરુષાર્થ કરતા રહીએ. આપણી સંધ્યા અન્યની પ્રેરણા બની રહે તોજ આપણે સહુના પ્રીતિપાત્ર બની શકાય.

હકારાત્મક વલણ, મૌન, સમસ્ત અસ્તિત્વની મીઠાશ, પરમના સ્મરણમાં જ રહેવાનો સ્વભાવ કેળવવાથી જીવનવિલયનો સમય આનંદથી, સંતોષથી માણી શકાશે.

ૐમાૐ

(૭) પ્રમાણિક જીવન

અંક - ૨૧

માર્ચ - ૨૦૦૫

માનવ મનમાં જ્યારે તૃષ્ણા ઈચ્છા જાગે છે ત્યારે તે સારાસારનો વિવેક વિસરી જાય છે. આ તૃષ્ણા માનવના તનની, મનની, ઘનની, પદ, પ્રતિષ્ઠાની પણ હોઈ શકે છે. તૃષ્ણા બેઈમાનદારી, અપ્રમાણિકતાની જનેતા છે. અનીતિમય રીતે મેળવેલું ઘન, પદ, પ્રતિષ્ઠા, માન એ આસુરી અસાત્વિક સંપત્તિ છે. નકલી ચળકાટ છે. કાંટાળું દુઃખમય પ્રારબ્ધ નિર્માણ કરનારું પરિબળ છે.

આસુરી, અસાત્વિક સંપત્તિ અને નકલી ચળકાટ વ્યક્તિના ચારિત્ર્યને કલંકિત કરે છે. તેના આત્માને ડંખે છે. અંતરમાં અશાંતિ, અજંપો ઉત્પન્ન કરે છે. સદાયને માટે સંતાપની સગડીમાં સળગ્યા કરવું પડે છે. આસુરી સંપત્તિના પ્રત્યાઘાતો વ્યક્તિના વર્તમાન જીવનમાં અને પરિવારમાં વર્તાય છે. રોગો, દુષણો, દુવૃત્તિઓ, ખંડિત ચારિત્ર્ય, ખોડખાંપણવાળા બાળકોની પેદાશ જેવા, ખાટા, કડવા, કાંટાળા પરિણામ રૂપી ફળો ભોગવવાં પડે છે. અસાત્વિક, દૂષિત સંસ્કારો વ્યક્તિના જન્મજન્માંતર સુધી તેનો પીછો છોડતાં નથી.

નીતિમય પ્રમાણિક જીવન જીવવામાં સુખ છે, શાંતિ છે, નીતિમય જીવનથી વ્યક્તિનું ચારિત્ર્ય ઉજ્જવળ બને છે. સાથે સાથે કુટુંબ, સમાજ, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રનું ગૌરવ વધે છે. સાંપ્રત સમયમાં જ્યારે અપ્રમાણિકતા, બેઈમાની, અનીતિની બોલબાલા છે ત્યારે સામાન્ય વ્યક્તિને ઘડીભર એમ થાય કે, નીતિ નીતિ કરીને ઢસરડો કરવા કરતાં બેઈમાન થવામાં જ મઝા છે. બેઈમાનદારીમાં મહેનતઓછી અને વળતર ઝાઝુ મળે છે. વળી આવા બેઈમાનદારી ભર્યા વાતાવરણમાં ઈમાનદાર વ્યક્તિનું જીવવું મુશ્કેલ બની જાય છે, કામ કરવું કઠિન બની જાય છે.

તો શું આપણે ઈમાનદારીનો, પ્રમાણિકતાનો નીતિમય જીવવાનો છેદ ઉડાડી દેવો? બેઈમાનદારીને પોષવી? અપ્રમાણિકતા ચલાવી લેવી? **હરગિઝ નહિ.**

પહેલા આપણે સમજીએ કે, ઈમાનદારી એટલે શું? ઈમાનદાર વ્યક્તિની વ્યાખ્યા શું? જે વ્યક્તિને સારા સારનો ખ્યાલ હોય અને પોતાનું જીવન વિવેક પૂર્ણ રીતે જીવે, પોતાનું કામ દિલ દઈને કરે અને સારું કામ કરતાં જેને રોમેરોમમાં આનંદ વ્યાપી જાય, ખરાબ, અસાત્વિક કામમાં જેનો સાથ સહકાર ન હોય, તેમજ તેવા કામમાં તેની નારાજગી હોય. આવી વ્યક્તિ જ ઈમાનદાર કહી શકાય.

ઈમાનદારીની વાતો કરવી કે સાંભળવી તે એક વસ્તુ છે. પરંતુ ઈમાનદારીનું આચરણ જીવનમાં અપનાવવું તે નીડર વ્યક્તિની નિશાની છે. નીડરતાથી જ સાત્વિક ચારિત્ર્યનું ઘડતર થાય. શરૂઆત ઘરઆંગણેથી, પોતાનાથી જ કરવી જોઈએ. સમાજને કે જગતને સુધારવાનો ઈરાદો રાખનાર વ્યક્તિએ પોતાનાથી જ શરૂઆત કરવી જોઈએ. "ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય." ઉક્તિ અનુસાર ઈમાનદાર, પ્રમાણિક વ્યક્તિઓનો સમૂહ ભેગો થાય તો જ અપ્રમાણિકતામાં પરિવર્તન લાવી શકાય. અપ્રમાણિક, બેઈમાનદાર વ્યક્તિઓના સમૂહમાં ઈમાનદાર વ્યક્તિએ પોતાનું ચારિત્ર્ય ઉજ્જવળ રાખવા માટે સાવધાની રાખવી પડે, વિવેક દાખવવો પડે જેથી બેઈમાનદારીની ગટરમાં ગબડી નપડાય કે ગટરના ગંદવાડના છાંટા પોતાને કલંકિત ન કરી જાય.

પરમાત્માનું સતત સ્મરણ, પ્રાર્થના અને આપણી ધીરજ જ આપણા સાત્વિક સંકલ્પને પુષ્ટ કરવામાં મદદગાર થઈ શકે. સત્સંગ અને સદ્ગુરુનું શરણ આપણું માર્ગદર્શક અને પ્રેરકબળ બની શકે.

એષણાઓનું નિયંત્રણ, પરિવારમાં સાત્વિક સંસ્કારોનું સિંચન અને સત્સંગની સચિતાથી અવિરત વહેતું વહેણ જ આપણાં જીવનમાં સુખ, શાંતિ, સંતોષ અને આનંદનો સ્વસ્તિક રચી શકે. ૐમાૐ

(૧૧)

સત્સંગ

માનવજીવનનાં ધારક, પ્રેરક અને ગતિદાયક અનેક પરિબળો છે, તેમાંનું સત્સંગ એક આગવું અને મહત્વપૂર્ણ પરિબળ ગણાય. ભૌતિકજીવનના વ્યવહારોમાં કે આધ્યાત્મિક કેડીએ પ્રયાણ કરવા ઈચ્છતા કે પરમાત્માની શોધમાં વિહરતા સંતત્ત કે મુમુક્ષુ મનુષ્યો કે સાધકોને માટે સત્સંગ એક ચોક્કસ દિશા સુઝાડનારું તેમજ માનસિક શાંતિ આપનાર એક પવિત્ર, સાત્વિક માધ્યમ ને સરળ ઉપાય છે.

ત્યારે સહજભાવે જ કોઈપણ મનુષ્ય કે ઉપાસકને પ્રશ્ન થાય કે, સત્સંગ એટલે શું? સત્સંગનો શબ્દાર્થ જોઈએતો સત્ એટલે સારું કે સાચું અને સંગ એટલે સાથમાં રહેવું તે. સત્સંગ એટલે જે સારું ને સાચું છે તેના સાથમાં તેના સાન્નિધ્યમાં રહેવું તે અથવા તેનું આચરણ કરવું તે.

સત્સંગ ભૌતિકતાની સપાટી પર ન વિહરતાં આધ્યાત્મિક કોટિએ વિહરતું, પરમતત્ત્વનું દિશા સૂચન કરતું જીવનનો સાચો માર્ગ ચીંધતું પ્રેરક ને ગતિદાયક એક આધ્યાત્મિક પરિબળ છે. કારણ કે સંસારજીવનની પળોજણમાં- મોહમાયાની જાળમાં સતત રચ્યોપચ્યો રહેનાર માનવી ઈશ્વરને ભૂલી જાય છે. સ્વર્કર્તવ્યનું વિસ્મરણ થાય છે. ત્યારે સત્સંગ દ્વારા સાંસારિક પળોજણોમાંથી-મોહમાયામાંથી થોડે ઘણે અંશે મુક્ત થવાય છે. વેગળા થવાય છે. ઈશ્વરને ન ભૂલતા તેના સ્મરણ માં રહેવાય છે. સ્વર્કર્તવ્યનું ભાન થાય છે. એ કઈ રીતે થાય તે આપણે આગળ જોઈશું.

આધ્યાત્મિક પુસ્તકોના વાંચન દ્વારા, કથા-શ્રવણ દ્વારા, આધ્યાત્મિક પ્રવચનોના શ્રવણથી, સંતોનાં જીવનચરિત્રો વાંચવાથી, આધ્યાત્મિક અભિગમ અપનાવીને જીવન વિતાવતા માનવીઓના સમ્પર્કમાં રહીને, એમની સાથે વિચારોની આપલે કરીને સત્સંગ કરી શકાય છે. પરંતુ સૌથી મોટો અને અત્યંત શ્રેયસ્કર સત્સંગ સંતનો-ગુરુનો છે.

કથા-પ્રવચનોનાં શ્રવણથી, આધ્યાત્મિક પુસ્તકોના વાંચન દ્વારા માનવ ક્ષદ્યમાંની સુષુપ્ત શ્રદ્ધા ઝંકૂત થઈ ઉઠે છે. અને ઝંકૂત થયેલી શ્રદ્ધાનો પ્રવાહ વેગવંતો બને છે. સળગતા દેવતા ઉપરની રાખ ઉડાડતાં જેમ દેવતા પ્રજ્વલિત થઈ ઉઠે તેમ કથા-પ્રવચનોના શ્રવણથી કે આધ્યાત્મિક વાંચનથી માનવીની શ્રદ્ધા પ્રજ્વલિત થઈ ઉઠે છે. સત્સંગ ભૌતિક જીવનના વ્યવહારોમાં ઉપસ્થિત થતી ગૂંચોનો ઉકેલ દર્શાવે છે. પ્રેરણા આપે છે. તો આધ્યાત્મિક જીવનમાં ઈશ્વરોપાસનામાં ઉદ્ભવતી મૂંઝવણો, શંકાઓ, તર્કવિતર્કોનું નિરાકરણ કરી ચોક્કસ દિશાનું સૂચન કરે છે. આપણાં રામાયણ-મહાભારતના ગ્રંથોમાં ઘટનાઓ પાત્રો આપણાં જ સમાજનું પ્રતિબિંબ પાડે છે અને તેથી એ વાંચનારને, એનું મનન-ચિન્તન કરનારને એમાંથી પોતાના ભૌતિક જીવનમાં મૂંઝવતા પ્રશ્નોના પ્રત્યુત્તરો મળી રહે છે. ભાગવતની કથા વાર્તાઓ કે શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા પણ એ જ રીતે માનવીને ભૌતિક તેમ જ આધ્યાત્મિક બળ પૂરું પાડે છે.

આધ્યાત્મિકતા-ઈશ્વરભક્તિ-ધર્મ વિશે આપણા ખ્યાલો એટલા રૂઢિગત, જડ ને પરંપરાવાદી બની ગયા છે. કે એને વિશે સત્ય હકીકત પ્રગટ કરવાનો, એના પર સાચો પ્રકાશ પાડવાનો સમય પાકી ગયો છે. એ સત્ય હકીકત, એ સાચો પ્રકાશ, આપણને આવાં અનેક આધ્યાત્મિક પ્રવચનો-કથા શ્રવણથી પ્રાપ્ત થઈ રહે છે. કારણકે ઈશ્વરભક્તિ કરતા કે કરવા ઈચ્છતા ઉપાસકોને ભક્તિ વિશે ચોક્કસ ખ્યાલ જ હોતો નથી. આપણે ત્યાં ઈશ્વરની ભક્તિ માનવીનો ધર્મ એટલે વિવિધ પ્રકારના વિધિવિધાનો -આમ થાય, તેમ ન થાય. પરમાત્માની ભક્તિ એટલે શું? તે કેવી રીતે થાય, તો તેના જવાબમાં, તેના આચરણમાં કેવળ વિધિવિધાન, સ્નાન, આભડછેટ, ટીલાંટપકાં, ભસ્મલેપ અને આમ જ થાય, ને તેમ જ થાયની માન્યતાઓમાં અટવાતા સર્વ ઉપાસકોને આવા આપણા આધ્યાત્મિક પ્રાચીન ગ્રંથો સત્ય હકીકતનું નિદર્શન કરે છે. નરસિંહ-મીરાંનાં જીવન કેવળ નામસ્મરણ, કેવળ પ્રભુ પ્રત્યેના પ્રેમનું નિર્દેશન કરે છે. રામાયણ દ્વારા કેવળ રામનામના જપનો નિર્દેશ મળે છે. રામને ક્ષદ્યમાં બિરાજમાન હનુમાનજીની રામભક્તિ સુવિદિત છે. તેમનું ધ્યેય કેવળ રામની સેવા અને ભક્તિ હતાં. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા કેવળ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિનો સ્પષ્ટ આદેશ

આપે છે. શ્રી કૃષ્ણ ભગવાને કહ્યું છે, "તું મારામાં મનવાળો થા, મારામાં શ્રદ્ધા રાખ. હું તને આવી મળીશ." નરસિંહ ને મીરાંની વાતોમાંથી કેવળ નામ સ્મરણનો પ્રબળ અને પ્રખર સૂર વહી આવે છે. એમણે બંનેએ કેવળ નામ - સ્મરણ દ્વારાજ આત્મસાક્ષાત્કાર, પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર કર્યો હતો. તેમણે કોઈ વિધિવિધાન નહોતાં કર્યાં. બસ, કેવળ નામ-સ્મરણ, કેવળ પ્રભુભજન.

અને એટલું યાદ રાખજો કે, પરમાત્માની ભક્તિ કરનારનું ક્યારેય કોઈ પણ પ્રકારે અનિષ્ટ-અહિત થતું જ નથી. પરમાત્મા ખૂબ દયાળુ છે. એ તો દીનબંધુ, દીનાનાથ દયાનો સાગર કહેવાય છે. સાગરની સીમા કેટલી વિસ્તૃત હોય એ તો આપણે સૌ જાણીએ છીએ ને તેમાં પણ વળી આ તો પરમાત્માની દયાનો-કૃપાનો સાગર. એને શરણે જનારનું રક્ષણ કરવાની જવાબદારી એની પરમાત્માની છે. એની એ ફરજ છે. ને શરણાગતિ ભાવે, બાળ ભાવે એની ભક્તિ-ઉપાસના થાય તો કદી ભક્તનું અનિષ્ટ થતું જ નથી. બાળકની કાલીઘેલી, ભાંગી-તૂટી ભાષા, એના ઈશારા, એની ચિચિચારીઓનો ભાવ આપણે સુપેરે સમજી શકીએ છીએ. પરમાત્મા પણ પોતાના બાળકની કાલીઘેલી ભાષા સુપેરે સમજે છે ને એને યથાયોગ્ય મદદ કરે છે જ. વાલ્મીકિ મરા-મરા કરતાં રામને પામેલા સાક્ષાત્કાર પામેલા. એટલે મહત્વ કેવળ શ્રદ્ધા-શરણાગતિ, પ્રેમ અને સમર્પણનું જ છે. એ સિવાય બીજું બધું જ કેવળ બાહ્યોપચાર છે. મિથ્યા છે.

વિધિવિધાન એક સાધન છે, સિદ્ધિ નથી. એ સાધન ગૌણ છે. સાધ્ય તરફ-પરમાત્મા તરફ લક્ષ આપવાનું છે. એ જ આખરી ધ્યેય છે.

આમ આધ્યાત્મિક પ્રવચનો - કથા - વાર્તાના શ્રવણ-વાંચનથી પ્રત્યેક મનુષ્યને - ઉપાસકને આધ્યાત્મિકતાની -ભક્તિની ચોક્કસ દિશા સૂઝે છે, પ્રેરણા મળે છે. માનવીની પોતીકી આધ્યાત્મિકતા શ્રદ્ધા, અને ભક્તિને બળ મળે છે. માનવી પોતાના આધ્યાત્મિક તેમજ ભૌતિક જીવનના વ્યવહારોમાં એક નવી જ તાજગી ને સ્વસ્થતા અનુભવે છે. કારણકે આવા વાંચન-શ્રવણથી જીવનની ભૌતિક આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિથી સંપ્રસ્ત મનુષ્ય અદ્ભૂત ને અપૂર્વ એવી માનસિક શાંતિ અવશ્ય પ્રાપ્ત કરે છે, એ નોંધપાત્ર હકીકત છે-સ્વાનુભવ કરી જોજો. આવા ઈશ્વરવિષયક વાચન શ્રવણથી માનવી થોડી ક્ષણો પૂરતો સાંસારિકતાથી વેગળો બની ઈશ્વરમાં મનને જોડવાનો પ્રયત્ન કરે છે. યા તો એનું ચિત્ત ઈશ્વરમાં તદ્દુપ થાય છે, જે તેની આધ્યાત્મિકતામાં બળ પૂરનારું નીવડે છે, યા તો એની સુષુપ્ત શ્રદ્ધા ઝંકૂત થઈ ઉઠે છે.

આજે ઈશ્વરના અસ્તિત્વનો ઈનકાર થઈ રહ્યો છે. વિજ્ઞાનની ક્ષિતિજો વિસ્તરતી જઈ રહી છે તેવા સમયમાં ઈશ્વર પ્રત્યેની શ્રદ્ધાનો સૂર એકદમ ક્ષીણ છતાં સ્પષ્ટ તો છે જ. અને બહુ ઓછાં માનવીઓ કેવળ પ્રભુપરાયણ, ભક્તિપરાયણ જીવન જીવતાં જોવા મળે છે. છતાં ઓછા તો ઓછા, પણ તેઓની ભક્તિપરાયણતા ખરે જ પ્રબળ ને પ્રખર હોય છે. તેવાઓના સંપર્કમાં રહેવાથી, તેમની સાથે વિચારોની આપણે કરવાથી કે તેમનું માર્ગદર્શન મેળવાથી પણ માનવીની સુષુપ્ત શ્રદ્ધા ઝંકૂત થઈ ઉઠે છે. અથવા તો ઈશ્વરમાં ઉદ્ભવેલી શ્રદ્ધા અને ભક્તિ, બળવત્તર બને છે. કારણકે તેમના ઈશ્વરકૃપાના, ભક્તિના, શ્રદ્ધાના અનુભવો, તેમની

ભૌતિક-આધ્યાત્મિક સફળતા નિષ્ફળતાની વાતોમાંથી માનવીને પોતાના જીવનમાં નવો જ પ્રકાશ, નૂતન પ્રેરણા, જીવન જીવવાની નૂતન દિશા, નવો જ અર્ક પ્રાપ્ત થાય છે. જે માનવીના ભૌતિક તેમજ આધ્યાત્મિક જીવનને અનેરો વેગ અર્પી રહે છે.

સંતોનાં જીવનચરિત્રો વાંચવાથી પણ માનવીને આ જ રીતે એક નવો પ્રકાશ લાધી રહે છે. સંત-ગુરુના સાન્નિધ્યનો આનંદ અલૌકિક હોય છે. અને તેમનો સત્સંગ માનવીને માટે શાંતિદાયક ને કલ્યાણ કારક હોય છે. સંતના સાનિધ્યમાં, એમની આસપાસના સમગ્ર વાતાવરણમાં એક પ્રકારની દિવ્યતા અને અલૌકિકતાનો અનુભવ થાય છે. સંતવાણી-ગુરુવાણી પ્રત્યેક મનુષ્યને ઉપાસકને ભૌતિક તેમજ આધ્યાત્મિક ઉભય રીતે કલ્યાણ કરાક બની રહે છે તેમજ એક નવી દિશા સૂઝાડી આપે છે. સંતનું સાન્નિધ્ય માત્ર-સત્સંગ માત્રથી માનવીને અપૂર્વ એવી આત્મશાંતિ પ્રાપ્ત થાય છે. તો મનની મૂંઝવણોનું પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ નિરાકરણ થાય છે. કે ઉકેલ મળે છે.

અને એથી યે વિશેષ માનવીની બુદ્ધિ શુદ્ધ બને છે. તેજસ્વી-કુશાગ્ર બને છે. માનવીની ચૈતસિક વૃત્તિઓ ભૌતિકતાથી વેગળી બની, સંયમિત બની આધ્યાત્મિકતા પ્રતિ-વધુ ને વધુ ઈશ્વર તરફ ઢળે છે. માનવીની સમગ્ર આધ્યાત્મિકતા શ્રદ્ધા, શરણાગતિ અને સમર્પણ - એક નવા સ્વરૂપે આવિષ્કાર પામે છે. માનવીની સંસ્કારિતા વધુ સંસ્કાર પામે છે. અનૈતિક માર્ગે વળેલા - કુછંદે ચડેલા કે જીવનની ગમે તે આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિથી પ્રસ્ત બનેલ માનવીને માટે સંતનો યા અન્ય કોઈ પણ પ્રકારનો એક પળનો પણ સત્સંગ સન્માર્ગે જવા પ્રેરે છે, સન્માર્ગે વળેલો માનવી આત્મકલ્યાણ સાધે છે. ને કેવળ પ્રભુભક્તિમાંજ સર્વ સુખનો અનુભવ કરે છે.

સત્સંગ આધ્યાત્મિકતાનું એક સોપાન છે. તેથી સર્વજનોમાં પ્રશંસા પામેલો છે. એની તુલનાએ કોઈ વસ્તુ આવી શકતી નથી. તેમજ તે સર્વ વાતે શુભ ફલદાયક જ છે. સત્સંગ માનવીની સુષુપ્ત આધ્યાત્મિકતા ને જાગ્રત કરે છે. ભૌતિક જીવનની સંપ્રસ્તતાને, માનવીની મનોવેદનાને વિદારનારું એક મોટું પરિબળ તે સત્સંગ છે. જીવનની આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિથી સંપ્રસ્ત મનુષ્ય કોઈ સગા સમ્બન્ધી, સ્નેહીજનો, મિત્રો પાસે જાય તો પળભર હળવાશ લાગે, કંઈક ઉકેલ મળે, થોડું આશ્વાસન કે સહાનુભૂતિ મળે, ક્યારેક નિરાશા પણ સાંપડે, કારણકે સુખમાં સૌ કોઈ સુખી થાય, દુઃખમાં કોઈ સાથ નહિ આપે, એ મનુષ્ય-સ્વભાવની લાક્ષણિકતા છે. ઘણાને એવો અનુભવ થયો હશે. આથી સત્સંગને આશ્રયે જવાથી કોઈને કોઈ ઉકેલ મળી રહે છે અથવાતો માનસિક શાંતિ તો અવશ્ય મળે જ છે. સગાં-સમ્બન્ધીઓજ ઉકેલ દર્શાવે, માર્ગદર્શન આપે, તે ક્વચિત્ સ્વાર્થ કે અંગત રાગદ્વેષ, પૂર્વગ્રહપ્રેરિત હોવાનો સંભવ રહે, પણ સત્સંગ મનુષ્યને સત્ય દિશાનું સૂચન કરે છે, જીવનની સંપ્રસ્ત દશામાં માનવી જ્યારે એકલતા અનુભવે ત્યારે સત્સંગનો કોઈપણ પ્રકારે આશ્રય લેવાથી એકલતા દૂર થાય છે ને જીવન ઘડીભર સભરતાનો અનુભવ કરી રહે છે. કારણકે સત્સંગ ઈશ્વરીય સાન્નિધ્યની અનુભૂતિ કરાવે છે. સત્ય હકીકતોનું નિદર્શન પણ કરે છે.

એક સિક્કાની બે બાજુની જેમ સત્સંગ ભૌતિક તેમજ આધ્યાત્મિક ઉભય રીતે ફલદાયક બની રહે છે. આમ છતાં માનવના સ્વભાવગત કેટલાક દોષો-ત્રુટિઓને કારણે

સત્સંગનું સત્યપરિણામ અવરોધાય છે. શરીર દ્વારા ઉદ્ભવતા દોષો જેવા કે ચોરી, વ્યભિચાર, જીવનની હિંસા કરનારને સત્સંગની કોઈ અસર થતી નથી.

વાણીથી ઉત્પન્ન થતા દોષો જેવા કે પારકી નિંદા, જૂઠું બોલવું, ઈર્ષ્યા કરવી, કટુ-કઠોર વચનો બોલવાથી પણ માનવી સત્સંગના સત્ય પ્રકાશને પામી શકતો નથી.

મનમાં ઉત્પન્ન થતા દોષો-વિકારો હીન વૃત્તિઓ, તૃષ્ણા-તુચ્છ વિષયોમાં-બાબતોમાં મનને આસક્ત રાખવાથી કે મન આસક્ત થવાથી કે, ક્ષુલ્લકતાની આશા સેવવાથી, બીજાના અવગુણો જોવાની ટેવથી, મનમાં ઉત્પન્ન થતા અહમ્ ભાવથી માનવી કે ઉપાસક જીવન કે ઈશ્વરના સાચા રહસ્યને, જીવનમાં આવતી મુશ્કેલીઓનો, ઉપાસનામાં આવતા અવરોધોનું ચયાયોગ્ય નિરાકરણ કે ઉકેલ શોધી શકતો નથી, નથી તેનો તાગ પામી શકતો નથી, ઈશ્વરનો કૃપાપાત્ર બની શકાતો, નથી ઈશ્વરને ભજી શકાતો કે નથી જીવન જીવી શકતો. માનવીનું મન જ સર્વ સુખદુઃખ-બંધન-મોક્ષનું કારણ છે. તેથી મનને સ્વચ્છ-નિર્મળ ને પવિત્ર કરવાની આવશ્યકતા છે. કારણકે પરમાત્મા ત્યાં જ બિરાજેલો છે. પણ મનની મલિનતાઓના થરને કારણે મનમાં ક્ષયમાં બિરાજેલ પરમાત્મા દેખાતો નથી. એનામાં શ્રદ્ધા જાગતી નથી. શરણાગતિનો ભાવ ઉદ્ભવતો નથી, તો પછી એની ભક્તિ તો ક્યાંથી જ ઉદ્ભવે ? એટલે એ મનની મલિનતાઓ દૂર થાય તો શ્રદ્ધા જાગે, શરણાગતિ ઉદ્ભવે, પ્રભુ પ્રેમનો-પ્રભુકૃપાનો અનુભવ થાય.

જેમ અસ્વચ્છ જગ્યા પર પાણીનો સતત છંટકાવ કરવાથી અસ્વચ્છતા દૂર થઈ જગ્યા સ્વચ્છ બને છે તેમ જ આ ક્ષય પર-માનવીના સમગ્ર અસ્તિત્વ પર સત્સંગના શુદ્ધોદકનો સતત અભિષેક કરવાથી માનવક્ષયના-અસ્તિત્વના સમસ્ત દોષો દૂર થઈ જાય છે, મન પવિત્રને નિર્મળ બને છે. પ્રભુપ્રેમનો અનુભવ થાય છે, જીવનનું શાશ્વત સુખ સમજાય છે, શાશ્વતમાં પ્રીતિ જાગે છે ને અશાશ્વતમાં અસુખ ઉત્પન્ન થાય છે.

આમ, સત્સંગ માનવીના Inner being આંતર અસ્તિત્વને સમૃદ્ધ, સત્વશીલ ને સભર બનાવવાનું એક મોટું સાધન છે. કારણ કે સત્સંગથી મનુષ્ય સદ્વિદ્યા, સદ્જ્ઞાન, સદ્બુદ્ધિ, સદ્વિચાર ને સદાચાર પ્રાપ્ત કરે છે અથવા પ્રાપ્ત કરવા પ્રયત્નશીલ બને છે. પણ આંતર અસ્તિત્વને સમૃદ્ધ બનાવતી આ ને આવી પ્રક્રિયા નિરંતર-અવિરત સત્સંગ દ્વારા પ્રાપ્ત થઈ શકે છે, એ સ્વાનુભવે જ સમજાશે. સત્સંગ દુર્જનને પણ સતોગુણી, પાપાત્માને પુણ્યવાન ને પવિત્ર બનાવે છે.

સત્સંગથી સદ્ગુરુના ચરણારવિંદનું શરણ ને રક્ષણ મળે છે, તેમની છત્રછાયા પ્રાપ્ત થાય છે. તેમની છત્રછાયામાં પ્રાપ્ત થતો સત્સંગ માનવીનું આંતરિક ઊર્ધ્વીકરણ કરે છે ને એમ પ્રભુપદને પામે છે-સાક્ષાત્કારને પામે છે.

સત્સંગનો મહિમા અગાધ છે. સત્સંગ દ્વારા પ્રાપ્ત થતા સુખની તોલે બીજું કોઈ સુખ નહિ આવે, એ સ્વાનુભવે જ સમજાશે, સત્સંગમાં ચિત્તને વધારે ને વધારે જોડવાથી સમજાશે.

ૐમાૐ

શ્રદ્ધા કુટીરે આજે શિવાલયનો શણગાર સજ્યો છે. મંદિરમાં શિવ પાર્વતીના ઉત્સવનો મંડપ સજાવાયો છે. મા ગાયત્રી, લક્ષ્મીનારાયણ અને દેવી દેવતાઓના વૃંદમાં ગણેશજી સહિત શંકર પાર્વતી શોભી રહ્યા છે. હાથી ઘોડા, સિંહ, મોર, બપેયા પણ ઉત્સવમાં ખોડાયા છે. દીપમાળથી માહોલ ઝળહળી રહ્યો છે.

કુટીરમાં આશિષની મુદ્રામાં શંકર ભગવાનની છબી અતિ મનભાવન લાગે છે. શિવલિંગ પર જળાધારીમાંથી જળનો અભિષેક થયા કરે છે. સમગ્ર વાતાવરણ સુવાસ અને દિવ્યતાથી સભર છે.

શુભ વસ્ત્રોમાં શોભતા પૂજ્ય ગુરુદેવ હીંચકા પર બિરાજમાન છે. ઐં નમ:શિવાયની ધૂન અને ભાવ પ્રચુર શિવભક્તિના ભજનોથી ભાવિકો શિવમય બની ગયા છે

પૂજ્ય ગુરુદેવે પોતાની અમૃતવાણી વહાવતાં જણાવ્યું કે....

"આપણા સદ્ભાગ્યનું નિર્માણ કરવા માટે મારા અનુભવ સિદ્ધ સદ્ગુણોથી આપણાં વ્યક્તિત્વને વિભૂષિત કરીએ અને શિવ-જીવની ઐક્યતા, અદ્વૈત સાધીએ"

સદ્ભાગ્યનું નિર્માણ કરીએ.

પૂ. રાજયોગીજી

તા. ૮-૩-૦૫

શિવ પરમાત્માના વહાલા બાળકો,

આજે શિવાલયમાં ભાવિકોની ભીડ જામશે. શિવલિંગ બિલ્વપત્રોથી આરુઠ્ઠિત થઈ જશે. જળ અને દૂધનો અભિષેક થશે. વિવિધ વ્યંજનોથી શિવલિંગની પૂજા કરવામાં આવશે. ઐં નમ: શિવાયના નાદથી શિવાલય ગૂંજી રહેશે. રુદ્રી પાઠ, શિવમહિમ્ન: સ્તોત્ર પાઠ, મંત્રજાપ વિગેરે ભાવ ભક્તિથી આજનું પર્વ ઉજવાશે. પ્રતિવર્ષ આ પ્રમાણેનો પર્વ ઉજવણીનો શિરસ્તો ચાલુ રહે છે. શિવાલયમાંથી બહાર નીકળ્યા પછી કે પર્વ ઉજવણી પતી ગયા પછી સંસારમાં પ્રવેશ પામતાં જ માણસ માયામાં ખોવાઈ જાય છે. શિવમય બનેલું મન, માયાના વમળમાં ખેંચાઈ જાય છે.

આપણું શરીર પણ એક શિવાલય જ છે.

શિવતત્વનો આત્મતત્વ કે પ્રાણતત્વના રૂપમાં તેમાં (શિવાલયમાં) નિરંતર વાસ છે. શિવતત્વની સાથે જીવતત્વનું નિરંતર જોડાણ - અનુસંધાન થતું રહે, આપણું મન સદાય શિવ પરમાત્માના સ્મરણમાં જ રમમાણ રહેતું હોય તો જ મહાપર્વના હાર્દને આત્મસાત્ કરી શકાય, માણી શકાય.

શિવતત્વ એ જ્ઞાન અને સદ્ગુણોનો સાગર છે. આપણી અંદર વિલસી રહેલ

શિવતત્ત્વને પામવા માટે, અનુભૂતિ કરવા માટે આપણે આપણાં જીવત્વ પર છવાયેલા માયાવી વાદળો, દુર્ગુણોના જાળાં, અસાત્વિક આચાર વિચારને વિદારવા પડે. સદ્ગુણોની વેલને પોષવી પડે અને પાંગરવા દેવી પડે. સદ્ગુણો થકી જ આપણે આપણાં સદ્ભાગ્યનું નિર્માણ કરી શકીએ.

આજે અંતરના ઊંડાણથી, ભાવનાની ભરતીથી શિવ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીએ કે,
"પ્રેમળ જ્યોતિ તારો દાખવી, મુજ જીવન પંથ ઉજાળ"

આપણી ભાવવાહી પ્રાર્થનાના પ્રત્યુત્તર રૂપે પ્રેરણાનો સ્ત્રોત અને સાત્વિક શક્તિનો પ્રવાહ આપણી અંદર વહેવા લાગે છે. આપણું સદ્ભાગ્ય નિર્માણ કરવાનો પુરુષાર્થ આપણામાં જાગૃત થાય છે.

પરમાત્માની કૃપા અને પ્રેરણા, આપણી સાત્વિક બુદ્ધિ અને આપણો સાત્વિક પુરુષાર્થ

આ ત્રણેનો ત્રિવેણી સંગમ આપણું સદ્ભાગ્ય નિર્માણ કરવાનું બળ પુરું પાડે છે. આપણાં સાત્વિક પુરુષાર્થથી સદ્ગુણોને અપનાવીએ, વિકસાવીએ, અને નવપલ્લવિત રાખીએ. સત્સંગ, સ્વાધ્યાય અને ધ્યાનની પ્રક્રિયા દ્વારા સાત્વિક જ્ઞાન સંપાદન કરીએ, અને સ્વ તેમજ સમષ્ટિના ઉત્કર્ષ માટે, શ્રેય માટે તેનો વિનિયોગ કરીએ. જ્ઞાનનો ઉદય થવાથી અને સદ્ગુણોનો વ્યાપ વધવાથી મન અને ઈન્દ્રિયોનાં વિકારો, વ્યાપારો આપોઆપ જ નિયંત્રણમાં આવી જશે. માયામય બનેલ જીવ શિવમય બનવા લાગશે.

આપણાં સદ્ભાગ્યનું નિર્માણ કરવા માટે મારા અનુભવસિદ્ધ નીચે દર્શાવેલ સદ્ગુણોથી આપણા વ્યક્તિત્વને વિભૂષિત કરીએ અને શિવ-જીવની ઐક્યતા, અદ્વૈત સાધીએ.

(૧) સરળ સ્વભાવ કેળવીએ.	
(૨) સમત્ત્વ - સમતા ભાવ રાખીએ.	
(૩) સંયમ - વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાં સંયમ રાખીએ.	
(૪) પ્રમાણિક રહીએ.	
(૫) મધુર - વાણીમાં, નિખાલસતા અને મીઠાશ દાખવીએ.	
(૬) પ્રમાણિકતા અપનાવીએ.	(૭) પુરુષાર્થી બનીએ.
(૮) સ્વાવલંબી બનીએ.	(૯) શિસ્તના આગ્રહી બનીએ.
(૧૦) સદાય પ્રસન્ન અને આનંદમાં રહીએ.	(૧૧) નિર્ભય બનીએ.
(૧૨) નિરાભિમાની બનીએ.	(૧૩) વિવેકી બનીએ.

આપના જ્યોતિર્મય જીવનની શુભકામના સહ આશીર્વાદ.....ૐમાૐ

૧૯૯૧ના "આધ્યાત્મિક" કેડીના જાન્યુઆરીના અંકમાં લખેલા ગુરુદેવના શબ્દો અચાનક મારા માનસપટ પર અંકિત થઈ ગયા.

"મને અંતરના ઊંડાણથી યાદ કરશો તો હું તમારી મદદે આવીશ..."

શું કરવું તેના વિચાર-વિમાસણમાં તે વખતે હું એક બાજુ ઊભો હતો, એવામાં જ મનમાં એક ઝબકારો થયો. ગુરુદેવના અભયવચનની યાદ આવી. મે તેમને મનોમન યાદ કર્યા. યાદ કરતાં કરતાં આંખમાં આંસુ પણ આવી ગયા. મેં મનોમન ગુરુદેવને કહ્યું:

"ગુરુદેવ ! મારી લાજ રાખજો. મને સહાય કરજો."

ગુરુદેવનું મનોમન સ્મરણ અને તેમનું અભયવચન કટોકટીના એ સમયે મારી વહારે ધાવું અને મને પરોક્ષ રૂપે મદદ કરી એ મારા જીવનનું એક સંભારણું બની ગયું છે.

મેં તો મનોમન નક્કી જ કરી રાખ્યું હતું કે, મારું કામ થઈ જશે તો જીવરાજપાર્કમાં આવેલા મારા ઘરેથી ગુરુદેવના નિવાસ સ્થાન વાસણા-ભહા ચાર રસ્તા પાસે આવેલ યોગેશ્વરનગર સોસાયટીના બંગલા નંબર-૭૭ સુધીનું ૩-૪ કીલોમીટરનું અંતર ચાલતાં જ કાપીને ગુરુદેવનાં દર્શન કરવા જઈશ.

ગુરુદેવે તેમની પ્રેરણાશક્તિની સૂક્ષ્મ અને પરોક્ષ સહાય વડે મારો સંકલ્પ પરિપૂર્ણ કર્યો. તેમના ચરણમાં ઉપસ્થિત રહેવાનો મને અધિકારી બનાવ્યો.એ બધોજ યશ તેમને ફાળે જાય છે.

હું એક સામાન્ય વેપારી છું, પ્રોવિઝન સ્ટોર્સ ચલાવું છું. રીટેઇલ વેચાણ માટે અમદાવાદથી માધુપુરામાર્કેટના મોટા હોલસેલ વેપારીને માલનો ઓર્ડર નોંધાવું છું. ૧૯૯૦ ના નવેમ્બર મહિનામાં તેલ, ખાંડ, ગોળ, દાળ વગેરેનો ઓર્ડર નોંધાવ્યો હતો. તેમણે એક મહિનામાં માલની ડીલીવરી આપવા જણાવ્યું હતું. પરંતુ બન્યું એવું કે, છેલ્લા એક મહિનામાં ઉપરોક્ત વસ્તુઓના ભાવ આસમાને ચઢી ગયા. તેલનો ડબ્બો મેં ૪૨૫માં નોંધાવ્યો હતો, તેની કિંમત ૬૭૫ થઈ ગઈ હતી. તેવીજ રીતે બધીજ વસ્તુઓના ભાવમાં ઘરખમ વધારો થયો હતો.

મુદત પ્રમાણે હું માધુપુરા માર્કેટના એ હોલસેલ વેપારીને ત્યાં માલ લેવા ગયો. રોકડ રકમ આપવાની હોવાથી પૈસા પણ હું સાથે જ લઈને ગયો હતો. વેપારીને મારા ઓર્ડરની વાત કરી અને માલ આપવા જણાવ્યું. તેમણે માલ આપવાની આનાકાની કરી અને ખૂબ જ ગુસ્સે થઈ ગયો. કારણકે તેઓ જો જૂના ભાવે માલ આપે તો તેમને ખોટ જાય અને નવા ભાવે હું માલ લઉં તો મને ખોટ જાય.

હું તો ગુરુદેવને અને માતાજીને યાદ કરતો દુકાનમાં બેસી રહ્યો હતો. પેલા વેપારી કહે:

"મિસ્ટર! તમે અહીંથી જતા રહો. તમને જોઈને મારૂં મારું ભમી જાય છે. મને બહુ ગુસ્સો આવે છે."

મેં કહ્યું : "શેઠજી, હું તો કંઈ બોલતો જ નથી." "છતાં પણ તમને જોઈને મને ઉદ્વેગ થાય છે. તમે અહીંથી જતા રહો. મારા સેલ્સમેન આવે ત્યારે તમે આવજો." વેપારી એ મને કહ્યું. હું ખિન્ન મદ્યે દુકાનેથી નીચે ઉતરી ગયો. દુકાનની બાજુમાં જ એક ખૂણામાં ઉભો રહ્યો. શું કરવું તેનો વિચાર કરતો હતો. ત્યાં જ અચાનક મનમાં એક ઝબકારો થયો. ગુરુદેવના અભયવચનની યાદ આવી. મેં ગુરુદેવને મનોમન યાદ કર્યાં.

થોડી જ વારમાં શેઠજીનો સેલ્સમેન કે જેને મેં ઓર્ડર નોંધાવ્યો હતો. તેમને મેં આવતા જોયા. હું તેમની પાસે ગયો. અને તેમને કહ્યું : "ગયા મહિને મેં મારા સ્ટોર માટે માલ નોંધાવ્યો છે. મને ડીલીવરી આપો."

સેલ્સમેને કહ્યું : "તમારો ઓર્ડર નોંધાઈ ગયો છે. ડીલીવરી ક્યારે લઈ જવી છે?"

મેં કહ્યું : "આજે જ."

"ભલે, પૈસા આપીને લઈ જાવ." સેલ્સમેને વળતો જ જવાબ આપ્યો. મારા આશ્ચર્યનો પાર રહ્યો નહિ. પેલા શેઠજી કે, જેઓ મારી ઉપર ગુસ્સે થતાં હતાં, તેઓ તો મારી અને સેલ્સમેનની વાત સાંભળી જ રહ્યાં. મેં તરત જ રકમ ચૂકવી માલ મેળવી લીધો.

મારી આંખમાંથી આંસુ સરીપડ્યાં. ગુરુદેવને હું મનોમન વંદી રહ્યો. અંતરના ઊંડાણથી, અસ્તિત્વના અદમ્ય આવેગથી, મદ્યના ભાવની તીવ્રતાથી મનુષ્ય જ્યારે જ્યારે પરમ તત્ત્વને પોકારે છે ત્યારે તેની શક્તિ, તેની પ્રેરણા કાર્યશીલ બને જ છે તે નિઃશંક છે.

આવા પ્રસંગો પરથી તે અનુભવાતી જોવા મળે છે. આ પ્રસંગમાં વેપારીની જેમ સેલ્સમેને પણ માલ આપવાની આનાકાની કે ઈન્કાર કર્યો હોત તો?

ભક્તનો પોકાર - ભક્તનો આર્તનાદ ભગવાન અવશ્ય સાંભળે જ છે. ભગવાન કદી પોતાના ભક્તનું અહિંત થવા દેતા નથી. ઈશ્વર પર શ્રદ્ધા રાખનાર કદી નિરાશ થતો નથી.

હરિપરાગામને ભયમુક્ત કર્યું

સાસણગીર વિસ્તારના હરિપરા ગામમાં ૨૦૦૧ની સાલથી પૃથ્વીનાં પેટાળમાંથી અકળ ઘડાકા થતા હતા. પૂજ્યશ્રીએ તા. ૫-૩-૨૦૦૫ ના રોજ ઘરતીકંપની વિધિ કરી, હરિપરાના ગામવાસીઓને હૈયાધારણ આપી ભયમુક્ત કર્યા હતાં.

કનુભાઈ એ આંખમાં અશ્રુ સાથે પોતાના કુટુંબકલેશની વાત કરતાં જણાવ્યું. :

"ગુરુદેવ, મારા નાના ભાઈ રમણે મારી સાથેનો સંબંધ કાપી નાખ્યો. કહે કે, હું તારો ભાઈ નથી. મારી નોકરીના કારણે હું અમદાવાદમાં મારા કુટુંબ સાથે રહું છું. રજાના દિવસે અમે બંને ભાઈના કુટુંબ સાથે જ હોય. ગામમાં અન્ય લોકોને ઈર્ષા આવે તેવો અમારા બંને ભાઈઓ વચ્ચે સંપ હતો. પરંતુ એકાએક ભાઈએ બોલવાનો વ્યવહાર સુધ્ધાં બંધ કરી દીધો એટલે દિલમાં ઘણું જ દુઃખ થાય છે.

વાતને વિગતે સમજાવતાં કનુભાઈ એ કહ્યું કે "રમણે મારા એક મિત્ર પાસેથી મારી જાણ બહાર રૂપિયા દસ હજાર લીધા. તેણે મારા મિત્રને આપેલી સમય મર્યાદામાં, પૈસા પરત કર્યા નહિ તેથી મારા મિત્રે મારી પાસે ઉધરાણી કરી." મેં રમણને કહ્યું કે ભાઈ, "તારે મનુભાઈ પાસેથી દસ હજાર રૂપિયા શું કામ લેવા પડ્યા? અને જો લીધા જ હોય તો તે તારે પાછા ચુકવી દેવા જોઈએ."

મારી વાત સમજવાને બદલે તે તો મારા પર ગુસ્સે થઈ ગયો અને મને ન બોલવાના શબ્દો બોલ્યો. એટલું જ નહિ, મારી સાથેનો સંબંધ પણ કાપી નાખ્યો. એના ઘરે જઈએ તો અમારા કોઈની સાથે તે બોલતો નથી. હવે ૧૫ દિવસમાં દીવાળી આવશે, દીવાળી પર અમે ભાઈઓ સાથે રહીને દીવાળી ઉજવીએ છીએ. આ વખતે શું કરવું? અપમાનિત થવાની બીકે હું છેલ્લા ચાર-પાંચ મહિનાથી તેના ઘરે ગયો જ નથી."

કનુભાઈની વાતને શાંતિથી સાંભળ્યા પછી ગુરુદેવે કહ્યું : "દીવાળી પર ઘરે જાવ. બધું જ બરાબર થઈ જશે." ગુરુદેવના આદેશને શિરોમાન્ય ગણી અમે બેસતા વર્ષના દિવસે રમણના ઘરે ગયા.

જાણે કાંઈ બન્યું જ નથી તેમ ભાઈએ અમને સૌને ઉમળકાથી બોલાવ્યા. અને વહેલાં ન આવવા બદલ મીઠો ગુસ્સો પણ કર્યો. મારા પત્ની અને હું આશ્ચર્યમાં પડી ગયા. રમણભાઈમાં આમ એકાએક પરિવર્તન ક્યાંથી આવ્યું? જે ભાઈ બોલાવવા કે સામે જોવા પણ તૈયાર ન હતો તે આમ એકાએક બદલાઈ ગયેલો જોઈને હું અને મારાં પત્ની ગુરુદેવને અને મા ગાયત્રીને મનોમન વંદી રહ્યા. ફક્ત બેસતા વર્ષના દિવસે મળવા માટે જ ગયાં હતાં. તે ભાઈ ને ત્યાં તેના આગ્રહથી લાભપાંચમ સુધી રોકાવું પડ્યું. અમારા બંને ભાઈઓના આખા કુટુંબે હર્ષોલ્લાસથી દીવાળી ઉજવી અને ભાઈઓ વચ્ચેનો પ્રેમ સંબંધ પૂર્વવત્ થઈ ગયો.

રમણે કહ્યું : મોટાભાઈ, તમારા મિત્ર પાસેથી લીધેલા પૈસા મેં ચૂકવી દીધા છે.

ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને સાન્નિધ્યની અન્ય અનુભૂતિઓનું વિગતે વર્ણન કરતાં તેમણે જણાવ્યું :

" ગુરુજી સાથે અમારો પ્રથમ પરિચય ૧૯૭૬માં થયો. ત્યારે હું કેલિફોર્નિયા મિલમાં નોકરી કરતો હતો. અમારા વિભાગમાં અમારા શાહ સાહેબ અને અમે ચાર-પાંચ કર્મચારીઓ વચ્ચે ભાઈઓ જેવો મેળ હતો. શાહ સાહેબને ગુરુદેવમાં અનન્ય શ્રદ્ધા હતી. ગુરુજીના ઘરનું કોઈપણ નાનું મોટું કામ હોય અને તેમાં ય ગુરુપૂર્ણિમા કે જન્મ દિવસનાં પ્રસંગ વગેરેના કાર્ય અંગે શાહ સાહેબ અમને સાથે લઈ જતાં. અમને સૌને ગુરુદેવના ઘરનું કોઈપણ કાર્ય કરવામાં ઘણો જ આનંદ આવતો. પછી તો ગુરુદેવના ઘરે જવાની તક અમે શોધતા રહેતા, અને એમ ધીમે ધીમે ગુરુદેવના ઘર સાથે-ગુરુદેવ સાથે એક પ્રકારનો ઘરોબો કેળવાઈ ગયો. ગુરુદેવ એક વડીલ અને પિતાસહજ વાત્સલ્યથી અમારી સંભાળ લેતા. "

તેમના આશીર્વાદ લઈને જઈએ કે, અન્ત:કરણથી યાદ કરીએ તો અમારું ધાર્યું કામ ઉકલી જાય છે. તા. ૨૩-૧૨-૧૯૮૯ના રોજ મને સ્ક્રુટર અકસ્માત નડ્યો. એક ફિયાટ કાર મારા સ્ક્રુટર સાથે અથડાઈ અને હું ઉછળીને ફૂટપાથ પર પડી ગયો. કારચાલક કાર લઈને ભાગી ગયો. મને ડાબા પગે ફ્રેક્ચર થયું અને શરીરે વાગ્યું. તે દરમિયાનમાં મારા બે મિત્રો ત્યાંથી પસાર થતાં હતા. તેમણે મને ઓર્થોપેડિક હોસ્પિટલમાં દાખલ કર્યો. એક્સ-રે લીધો. સાથળના હાડકામાં સાત ટુકડા થઈ ગયા હતાં, ઓપરેશન કરવું પડે. જો હાડકામાં પાક થઈ જાય તો પગ કપાવવો પણ પડે એવી પરિસ્થિતિ હતી.

ગુરુદેવને મારા અકસ્માતની જાણ થતાં તરતજ દવાખાને આવ્યા. મને શરીરે અને પગે હાથ પસવાર્યો. શક્તિપ્રદાન કર્યું, સાંત્વન આપ્યું. જીવન જળ આપ્યું., અને કહ્યું :

"ગભરાશો નહિ બધું સારું થઈ જશે."

ઓપરેશન વગર ટ્રેક્શનથી ચાર મહિનામાં જ મારા પગનું હાડકું સંધાઈ ગયું. ડૉક્ટરે કહ્યું : કનુભાઈ! તમે બહુ નસીબદાર છો. હાડકાંના આટલા બધા ટુકડા થવા છતાં કોઈ જ કોમ્પ્લિકેશન્સ થયાં નથી! કોઈ કેસ હજુ સુધી એકલા ટ્રેક્શનથી સારો થયો નથી...'

સામાન્ય રીતે જેમાં ૩-૪ મહિના લાગે તે ફિઝિયોથેરાપીની સારવારથી મારો પગ એક મહિનામાં જ વળતો થઈ ગયો! એક્સીડન્ટના પાંચમાં મહિનાથી તો મેં રાજદૂત મોટર સાઈકલ ચલાવવાની શરૂ કરી દીધી છે. કામે પણ ચઢી ગયો. ગુરુદેવના આશીર્વાદથી આર્થિક મૂંઝવણ પણ ટળી ગઈ.

ગુરુદેવ અને ગાયત્રી મંત્રજપ જ અમારા જીવનની આધારશિલા છે. તેમને મનોમન યાદ કરતાં જ નાનાં મોટાં કામો ઉકલી જાય છે. અને જીવનનાં ઝંઝાવાતો શમી જાય છે."

સમાચાર

: ઉત્સવ ઉજવણી :

ગુરુપૂર્ણિમા

તારીખ : ૨૧-૦૭-૨૦૦૫ ગુરુવાર સમય : સવારે ૯-૦૦ થી ૧-૦૦ વાગ્યા સુધી.

માનવતાદિન

તારીખ : ૦૭-૦૮-૨૦૦૪ બુધવાર સમય : સવારે ૯-૦૦ થી ૧-૦૦ વાગ્યા સુધી.

ઉપરોક્ત ઉત્સવો પર પૂજ્યશ્રીના દર્શનનો લાભ મળી શકશે.

સ્થળ : પી. જી. મહેતા મેમોરીયલ હોલ, શંકરઆશ્રમ સામે,
રાજનગર બસ સ્ટેન્ડ, પાલડી, અમદાવાદ-૭.

નિલોષા - પૂજ્યશ્રીનો કાર્યચક્ર બંધ રહેશે.

તારીખ ૧૪-૦૪-૨૦૦૫ ગુરુવાર થી તારીખ ૦૩-૦૭-૨૦૦૫ રવિવાર

નિલોષા - પૂજ્યશ્રીનો કાર્યચક્ર ચાલુ થશે.

તારીખ ૦૪-૦૭-૨૦૦૫ સોમવાર થી રાખેતા મુજબ.

સુનામી તાંડવ

જળ પ્રલય અને પ્રેતાત્મા શાંતિ મુક્તિની વિધિ

તામિલનાડુમાં નાગાપટ્ટીનમ, કડલુર, કલ્પકમ અને મદ્રાસના મરીના બીચ પર પૂજ્યશ્રીએ તા. ૨૫ અને ૨૬ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫માં જળ પ્રલય અને પ્રેતાત્મા શાંતિ મુક્તિની વિધિ સંપન્ન કરી. અસરગ્રસ્ત રહીશોને ભયમુક્ત કર્યા હતાં.

પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીનો વિદેશનો સેવાયજ્ઞ

ઈંગ્લેન્ડ

તારીખ	વાર	સમય	સ્થળ	આયોજક	ટેલીફોન
૨૧-૫-૨૦૦૫	શનિવાર	૪ થી ૬	બ્રેડફોર્ડ	મણીબેન પટેલ	૦૧૨૭-૪૫૦૨૬૬૫
૨૨-૫-૨૦૦૫	રવિવાર	૫ થી ૭	૯ ઓક્સીન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૬-૨૩૫૪૬૧૧
૨૩-૫-૨૦૦૫	સોમવાર	૫ થી ૭	૯ ઓક્સીન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૬-૨૩૫૪૬૧૧
૧૧-૬-૨૦૦૫	શનિવાર	૪ થી ૭	વેમ્બલી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮-૯૦૨૩૦૨૯
૧૨-૬-૨૦૦૫	રવિવાર	૪ થી ૭	વેમ્બલી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮-૯૦૨૩૦૨૯

અમેરિકા

૨૮-૫-૨૦૦૫	શનિવાર	૪ થી ૭	યુનીયન સીટી	રતિલાલ મિસ્ત્રી	૨૦૧-૮૬૫૭૨૮૨
૨૯-૫-૨૦૦૫	રવિવાર	૪ થી ૭	ન્યુજર્સી	રતિલાલ મિસ્ત્રી	૨૦૧-૮૬૫૭૨૮૨
૦૨-૬-૨૦૦૫	ગુરુવાર	૫ થી ૭	શેલ્બીવીલટેનીસી	બાલુભાઈ પટેલ	૯૩૧-૬૮૪૩૧૦૧
૦૪-૬-૨૦૦૫	શનિવાર	૪ થી ૭	બારીડજ ઈલીનોઈસ	શીલુભાઈ અગ્રવાલ	૬૩૦-૪૫૫૯૦૨૬
૦૫-૬-૨૦૦૪	રવિવાર	૪ થી ૭	બારીડજ ઈલીનોઈસ	શીલુભાઈ અગ્રવાલ	૬૩૦-૪૫૫૯૦૨૬

"અહાહા! જેણે ચાખ્યો અતિ અજબ એ બ્રહ્મ રસને,
સંસારો તણી માયા, શૂન્ય સમી ભાસે,
નથી વહાલાં માનવો, જગત મહીં સાર જરીએ,
સત્કૃત્યોનાં કર્મોથી પરમતત્વને પ્રાપ્ત કરીએ."

"કંઈ આધિ વ્યાધિ થકી સતત કાયા ક્ષીણ થતી,
ઘજ ઘોળી ઘડપણની માથે ફરકતી,
શ્રીમંતોના હૈયે નિશદિન વસે ચોર ભય છે.
નાશવંત સંસારમાં ભયરહિત પરમતત્વ છે."

